

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
„ФРУШКА ГОРА“**

- Материјал за рани јавни увид-

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Покрајински секретар

Владимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ „ФРУШКА ГОРА“

- Материјал за рани јавни увид -

ОБРАЂИВАЧ:

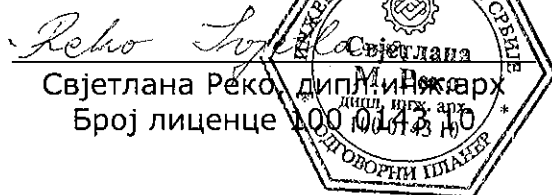
ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

E - 2574

Славиша ДИВНИЋ, дипл. инж. пејз. арх
Број лиценце 100 0109 06

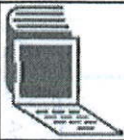
Светлана РЕКО, дипл. инж. арх
Број лиценце 100 0143 10

др. Александар Јевтић

Нови Сад, јун 2016. године

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА: Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић
СТРУЧНИ ТИМ:	
Претежна намена површина, посебна намена простора и концепција развоја:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Природна добра и геолошко наслеђе:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план. Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Непокретна културна добра:	Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Предео:	мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Природни услови и ресурси:	др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план. Марина Митровић, мастер проф.геогр. Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Мрежа насеља и јавне службе:	Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. Наташа Симичић, дипл.прост.планер
Правила уређења и организације грађевинског земљишта:	Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер
Становништво:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон. Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план. Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.
Водна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Енергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек. Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине, заштита од елементарних непогода:	мр Љубица Протић Еремић Марина Митровић, мастер проф.геогр. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.
Одбрана земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод. Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер Оливера Његомир, дипл.матем. Злата Хома Будински, геод.техн. Драгана Матовић, оператер Ђорђе Кљаић, геод.техн. Душко Ђоковић, копирант

8000041205480

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активно привредно друштво

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO
PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM
VOJVODINE NOVI SAD

Скраћено пословно име

JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина Нови Сад - град

Место Нови Сад, Нови Сад - град

Улица Железничка

Број и слово 6/III

Спрат, број стана и слово / /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 16. фебруар 1959

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ) 100482355

**Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни**

355-3200222069-04
840-714743-84
160-416883-48

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

14. фебруар 2013

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име Презиме
ЈМБГ
Функција
Ограничење супотписом

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име Презиме
ЈМБГ

Чланови надзорног одбора

1. Име Презиме
ЈМБГ
2. Име Презиме
ЈМБГ

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Пословно име

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002
Сувласништво удела од	износ(%) 100,00000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002

Забележбе	
1	Тип
	Датум
	Текст
	21. септембар 2005
	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Славица М. Пивнички

дипломирани инжењер пејзажне архитектуре

ЈМБ 131295777010

одговорни планер

Број лиценце

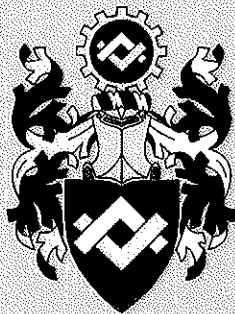
100 0101 06

У Београду,
28. децембра 2006. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милан Вуковић
дипл. грађ. инж.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Свјетлана М. Реко

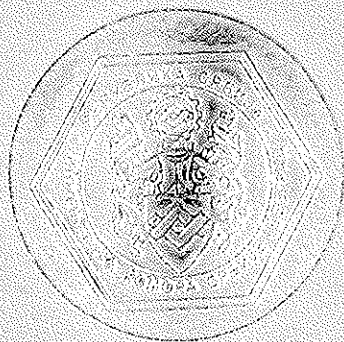
дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 2709964135009

одговорни планер

Број лиценце

100 0143 10

У Београду,
25. марта 2010. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА И ОЦЕНА РАСПОЛОЖИВИХ ПОДЛОГА	3
2. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	6
2.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	6
2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (ППРС)	6
2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ)	8
2.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	11
2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“	12
2.2.2. Извод из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница)	12
2.2.3. Извод из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске-Београд (Добановци)	12
2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница	13
2.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)	13
2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	13
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА	14
3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	14
3.1.1. Природни услови	14
3.1.2. Природне вредности	16
3.1.2.1. Природна добра	16
3.1.2.2. Природни ресурси	20
3.1.3. Културно-историјско наслеђе	25
3.1.3.1. Непокретна културна добра од изузетног значаја	26
3.1.3.2. Непокретна културна добра од великог значаја	27
3.1.3.3. Остала непокретна културна добра	29
3.1.3.4. Добра у поступку утврђивања за непокретно културно добро	30
3.1.3.5. Добра која уживају претходну заштиту	30
3.1.3.6. Културно и уметничко стваралаштво	30
3.1.4. Карактер предела	31
3.1.5. Становништво	34
3.1.6. Мрежа и функције насеља, функционално урбана подручја	36
3.1.7. Јавне службе	36
3.1.8. Привреда	37
3.1.9. Инфраструктура	39
3.1.9.1. Саобраћајна инфраструктура	39
3.1.9.2. Водна инфраструктура	40
3.1.9.3. Енергетска инфраструктура	42
3.1.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура	43
3.1.10. Стање животне средине	44
3.1.11. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације	45
3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	46
3.2.1. Шумско земљиште	46
3.2.2. Пољопривредно земљиште	47

3.2.3. Водно земљиште	47
3.2.4. Грађевинско земљиште	48
3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	48
4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	50
5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	53
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА.....	55

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Назив графичког приказа	Размера
1.	Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина	1:100000
2.	Природна и културна добара са предлогом границе зоне утицаја на посебну намену	1:100000

В) ПРИЛОГ

1. Покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 10/16)
2. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 10/16)

СПИСАК ТАБЕЛА, СЛИКА И ГРАФИКОНА У ТЕКСТУ

СПИСАК ТАБЕЛА

Табела 1. Подручје обухвата Просторног плана	4
Табела 2. Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја	26
Табела 3. Споменици културе од изузетног значаја	27
Табела 4. Знаменита места од изузетног значаја	27
Табела 5. Просторне културно-историјске целине од великог значаја	27
Табела 6. Споменици културе од великог значаја	28
Табела 7. Знаменита места од великог значаја	29
Табела 8. Археолошка налазишта од великог значаја	29
Табела 9. Остали споменици културе	29
Табела 10. Остала знаменита места	30
Табела 11. Остала археолошка налазишта	30
Табела 12. Преглед добара у поступку утврђивања за културно добро	30
Табела 13. Укупан број становника у обухвату Просторног плана	35

СПИСАК СЛИКА

Слика 1. Граница прелиминарног обухвата Просторног плана	5
Слика 2. Централни масив и просторне целине Националног парка „Фрушка гора“	18
Слика 3. Шематски приказ основних предеоних типова у обухвату Просторног плана.....	31

СПИСАК ГРАФИКОНА

Графикон 1. Заступљеност површине територије јлс у односу на површину обухвата Просторног плана	3
Графикон 2. Заступљеност површине територије јлс у обухвату Просторног плана у односу на њену укупну површину	3

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ „ФРУШКА ГОРА“

-Материјал за рани јавни увид-

УВОД

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 10/16), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 10/16).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Просторни план подручја посебне намене се доноси за подручје која захтевају посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора због природних, културно – историјских и амбијенталних вредности, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14).

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10, у даљем тексту: ППРС) и Регионалним просторним планом АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11, у даљем тексту: РПП АПВ), утврђује се обавеза израде просторних планова подручја посебне намене „за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса и то за: подручје националног парка и друго подручје природног добра и подручје непокретног културног добра од изузетног значаја изван грађевинског подручја насеља.“

ППРС издваја као стратешки приоритет карактеризацију предела за приоритетна подручја, међу које спада и „Културно подручје Фрушке горе“. РПП АПВ предложена је листа културних подручја, као и листа споменика који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине на територији АП Војводине. Подручје Фрушке горе је препознато као јединствено „Културно подручје“ са специфичним и концентрисаним фондом културног наслеђа, односно већом концентрацијом непокретних културних добара, која су у историјском, културном и стилском погледу повезана и чине визуелни и духовни идентитет простора. Културна подручја, по правилу обухватају и природне вредности, па се унутар културног подручја могу издвојити и културни предели. РПП АПВ препознаје фрушкогорске манастире, Сремске Карловце, Петроварадинску тврђаву и историјски Град Нови Сад као културно-пејзажне целине, културне пределе.

Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16) и Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС-Међународни уговори“, број 4/11), такође, подржавају заштиту, управљање и планирање предела, које се заснива на идентификацији предела и процени њихових значајних и карактеристичних обележја.

Фрушка гора, која је предмет израде овог Просторног плана, 1960. године је због изузетних природних и културних вредности и потребе њиховог очувања, проглашена за Национални парк. Темељне вредности које су овај простор определиле за Национални парк, очуване су до данас.

Првим Законом о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 39/93, 44/93-исправка, 53/93-др. закон, 63/93-др. закон, 48/94-др. закон, 101/05-др. закон), утврђене су границе Националног парка „Фрушка гора“ (у даљем тексту: Национални парк). За подручје Фрушке горе донет је Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ“, број 16/04, у даљем тексту: ППППН Фрушка гора), којим су предвиђене и предложене мање измене граница Националног парка у циљу регулисања власничких односа, коришћења и заштите. У току спровођења ППППН Фрушка гора, а након 2004. године, донет је већи број закона и планских докумената, који су од значајног утицаја на његову имплементацију и спровођење. Доношењем Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10), престале су да важе одредбе Закона о националним парковима, осим одредаба чл. 6. и 7. и описа подручја, а до доношења посебних закона. Доношењем новог Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/15), извршена је ревизија спољних и унутрашњих граница Националног парка „Фрушка гора“, утврђени су и циљеви, вредности, површина, управљање и одрживо коришћење Националног парка.

Полазни основ за израду Просторног плана представља Анализа спровођења Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године¹, која је указала на неопходност израде новог Просторног плана, који ће сагледати све актуелне услове, ограничења и потенцијале који су од утицаја на посматрано подручје, и имплементирати нова законска решења Закона о националним парковима.

У складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, носилац израде плана, путем **раног јавног увида**, организује упознавање јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за развојем просторних целина и ефектима планирања.

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

1 Анализу спровођења Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године израдио је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“, Нови Сад, 2015. године, а Покрајинска влада је донела Закључак о прихватању Информације о Анализи спровођења (број 35-52/2015, од дана 04.11.2015. године)

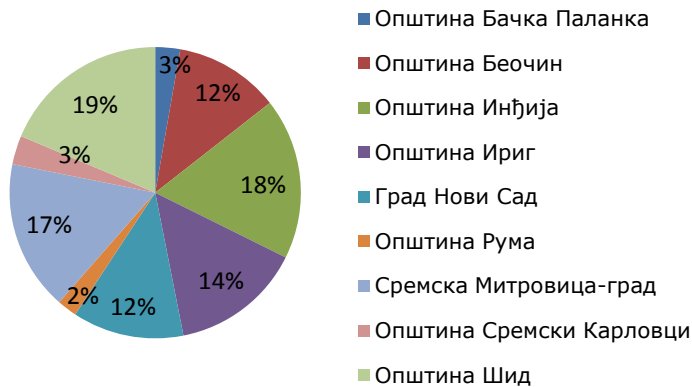

1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА И ОЦЕНА РАСПОЛОЖИВИХ ПОДЛОГА

Површина обухваћена оквирном (прелиминарном) границом Просторног плана износи ~1.559,04 km²:

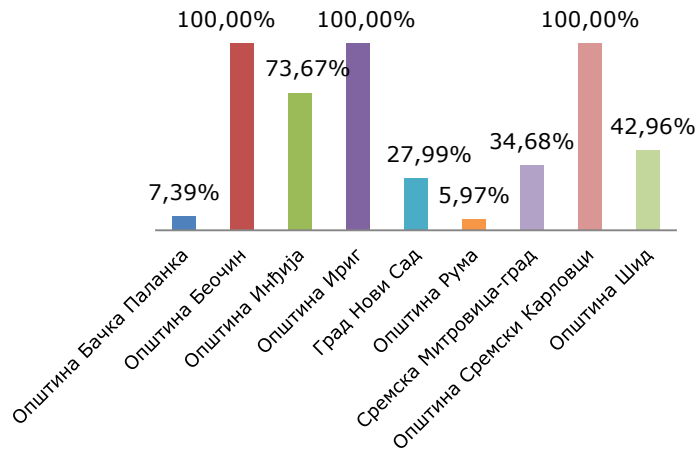
- у целости обухвата општине: Беочин, Ириг и Сремски Карловци;
- делове општина: Бачка Паланка, Инђија, Рума и Шид;
- и делове Града Нови Сад и Сремска Митровица-град.

Коначна граница обухвата Просторног плана ће бити утврђена Нацртом.

У односу на површину обухваћену границом Просторног плана, највећа је заступљеност територије општина Шид (19%), Инђија (18%) и Сремска Митровица-град (17%), док најмањи удео у површини имају општине Рума (2%), Бачка Паланка (3%) и Сремски Карловци (3%).

Графикон 1. Заступљеност површине територије јлс у односу на површину обухвата Просторног плана

Границом обухвата Просторног плана обухваћена је целокупна територија општина Беочин, Ириг као и општина Сремски Карловци (100%).

Посматрајући укупну површину јединице локалне самоуправе, најмању процентуалну заступљеност у обухвату имају територије општина Бачка Паланка (7,39%) и Рума (5,97%) у односу на своју укупну општинску територију.

Графикон 2. Заступљеност површине територије јлс у обухвату Просторног плана у односу на њену укупну површину

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана („Службени лист АПВ“, број 10/16) Обрађивач је од Носиоца затражио ажурне и оверене подлоге за подручје израде Просторног плана. Графички део материјала за рани јавни увид је урађен на топографским картама Р 1:25 000.

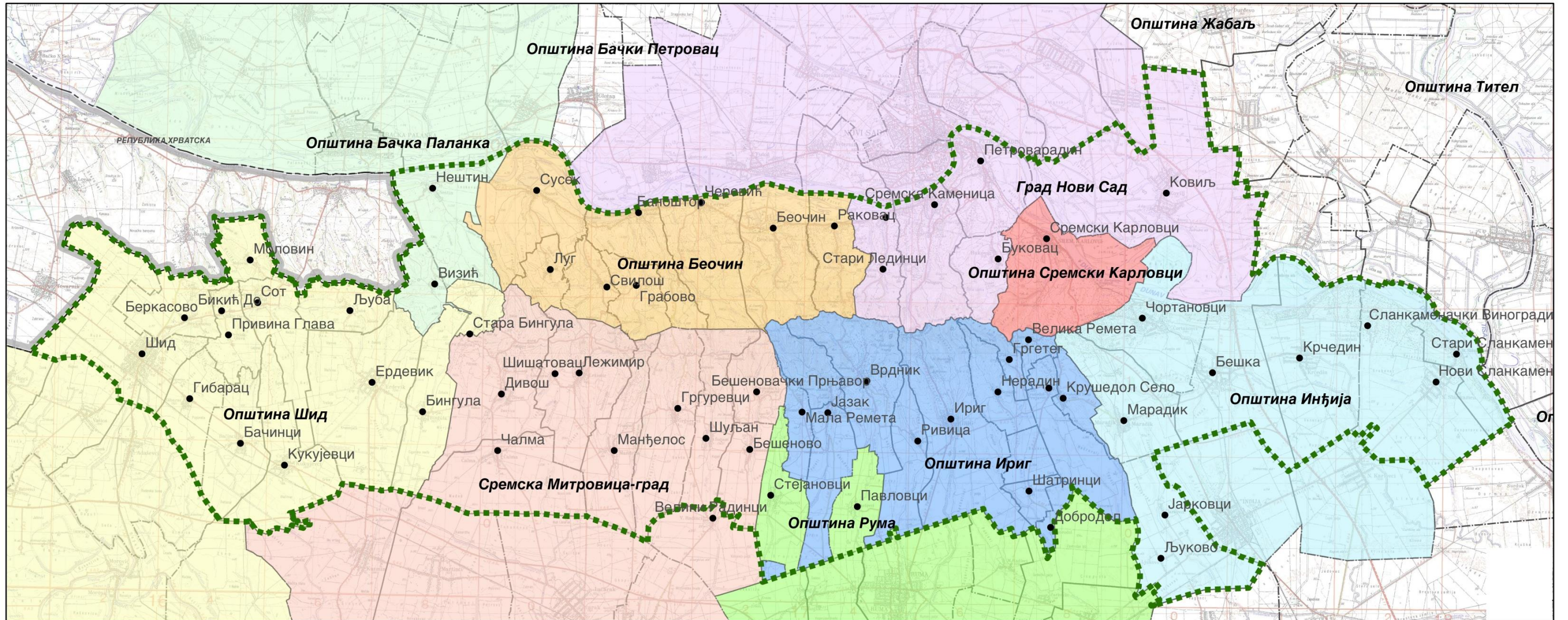
За израду Нацрта Просторног плана неопходно је користити: катастарске планове дигитални ортофото и друге расположиве геодетске подлоге у сврху квалитетног сагледавања простора. Прибављене геодетске подлиге представљаће основу за израду просторних ентитета у оквиру графичких прилога.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ „ФРУШКА ГОРА“
- МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД -

Табела 1. Подручје обухвата Просторног плана

Р. бр.	ОПШТИНА/ ГРАД	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА (КО)			НАСЕЉЕ		
		Σ у општини /граду	Σ у обухвату ППППН Фрушка гора	Назив КО у обухвату ППППН Фрушка гора	Назив насеља у обухвату ППППН Фрушка гора	Σ у општини/ граду	Σ у обухвату ППППН Фрушка гора
1.	Бачка Паланка	15	2	Визић	Визић	14	2
				Нештин	Нештин		
2.	Беочин	8	8	Баноштор	Баноштор	8	8
				Беочин	Беочин		
				Грабово	Грабово		
				Луг	Луг		
				Раковац	Раковац		
				Свилош	Свилош		
				Сусек	Сусек		
Черевих	Черевих						
3.	Инђија	9	7	Бешка	Бешка	11	9
				Крчедин	Крчедин		
				Љуково	Јарковци Љуково		
				Марадик	Марадик		
				Нови Сланкамен	Нови Сланкамен Сланкаменачки Виногради		
				Стари Сланкамен	Стари Сланкамен		
Чортановци	Чортановци						
4.	Ириг	14	14	Банковци	-	12	12
				Велика Ремета	Велика Ремета		
				Врдник	Врдник		
				Гргетег	Гргетег		
				Добродол	Добродол		
				Ириг	Ириг		
				Јазак Прњавор	Јазак		
				Јазак Село			
				Крушедол Прњавор	Крушедол Прњавор		
				Крушедол Село	Крушедол Село		
				Мала Ремета	Мала Ремета		
				Нерадин	Нерадин		
Ривица	Ривица						
Шатринци	Шатринци						
5.	Град Нови Сад	19	5	Буковац	Буковац	16	6
				Ковиљ	Ковиљ		
				Лединци	Лединци		
				Петроварадин	Петроварадин		
				Сремска Каменица	Сремска Каменица Стари Лединци		
6.	Рума	18	2	Павловци	Павловци	17	2
				Стејановци	Стејановци		
7.	Сремски Карловци	1	1	Сремски Карловци	Сремски Карловци	1	1
8.	Сремска Митровица- град	23	8	Бешеново Прњавор	Бешеново Прњавор	26	10
				Бешеново Село	Бешеново		
				Гргуревци	Гргуревци		
				Дивош	Дивош Стара Бингула		
				Лежмир	Лежмир Шишатовац		
				Манђелос	Манђелос		
				Чалма	Чалма		
Шуљам	Шуљам						
9.	Шид	19	12	Бачинци	Бачинци	19	12
				Беркасово	Беркасово		
				Бингула	Бингула		
				Ћипша			
				Гибарац	Гибарац		
				Ердевик	Ердевик		
				Кукујевци	Кукујевци		
				Љуба	Љуба		
				Моловин	Моловин		
				Привина Глава	Привина Глава Бикић До		
				Сот	Сот		
Шид	Шид						
Σ	7 општина (3 у целости) и 2 града	111	59		113	62	

Општина Бачка Паланка	Општина Ириг	Општина Сремски Карловци	Граница обухвата Просторног плана
Општина Беочин	Град Нови Сад	Сремска Митровица-град	Државна граница
Општина Инђија	Општина Рума	Општина Шид	

Слика 1. Граница прелиминарног обухвата Просторног плана

2. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

Планови вишег реда су: Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (ППРС)

ППРС утврђује обавезу израде просторних планова подручја посебне намене „за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса, и то за: подручје националног парка и друго подручје природног добра; подручје непокретног културног добра од изузетног значаја изван грађевинског подручја насеља.“

Заштита и одрживо коришћење **природног и културног наслеђа** и природних ресурса чиниће основ идентитета Републике Србије и њених регионалних целина, али и основу будућег привредног/туристичког развоја. Природно и културно наслеђе ће бити штићено, уређивано и коришћено према европским стандардима, са посебним задатком повећања заштићених природних целина и систематизацијом културног наслеђа, као и имплементацијом Фирентинске конвенције о пределу, европских и светских конвенција о заштити културног наслеђа, конвенција и декларација које се односе на биодиверзитет, природне подсистеме и друга документа.

Концепција развоја заштите **биодиверзитета** Републике Србије ће се заснивати на:

- систему заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. „еколошких мрежа“ и
- идентификовању подручја, која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире: међународно значајна биљна подручја - ботанички значајна подручја (IPA), међународно значајна подручја за птице (IBA), међународно значајна станишта - одабрана подручја за дневне лептире (PBA).

У циљу јачања прекограничне сарадње Републике Србије у области **заштите природе**, у планском периоду, посебан значај има, између осталог, и заштићено подручје Фрушка гора. Приоритети заштите природе су: ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом; ревизија статуса заштићених врста дивље флоре и фауне на националном нивоу, у складу са законом; успостављање националне еколошке мреже и идентификација подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 кроз посебан пројекат.

Заштићена подручја биће највећим делом просторно укључена у површине еколошки значајних подручја, односно у подручја европске еколошке мреже NATURA 2000. За Републику Србију и EMERALD мрежа има посебан значај, јер представља проширење концепта NATURA 2000 на европске земље ван ЕУ.

На основу истраживања и валоризације, које је обавио Републички завод за заштиту споменика културе Републике Србије, предложено је да **подручје Фрушке горе буде на листи културних подручја**, а да на листи споменика који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине буду Сремски Карловци и Петроварадинска тврђава.

У ППРС-у подручје **Фрушке горе, Сремских Карловаца и Петроварадинске тврђаве је приоритетно културно подручје** које треба да ужива посебан третман, без обзира на статус у оквиру службе заштите.

У односу на специфичне карактеристике макрорегиона, простор Националног парка „Фрушка гора“ припада **Војвођанско-панонско-понунавском макрорегиону јединственог предеоног обрасца** који је изграђен од великих поља обрадивих површина пресечених рекама и каналима, шумских оаза и линијских шума дуж токова река (Дунава, Тамиша и Тисе), Фрушке горе и Вршачких планина, као посебних ентитета у пределу, лесних одсека и тераса, пространих пешчара као и насеља војвођанског типа. Овакав предеони образац захтева очување постојећих остатака шума између пространих ораница, очување и креирање линијских зелених коридора и еколошких мрежа (живице дуж међа, пошумљавање и озелењавање површина дуж мелиорационих канала и саобраћајница) и повезивање са постојећим линијским шумама, заштиту постојећих и враћање изгубљених акватичних екосистема и влажних биотопа, избегавање геометријске регулације водотокова, очување постојећих и уређивање нових регионалних и локалних „икона“ и репера (салаши, дворци, манастири, прњавори, архитектонско и индустријско наслеђе, предеоно изражена солитерна стабла и архитектонски објекти високих естетских вредности итд.) и очување специфичних панонских визура.

Према ППРС, захтеви одрживог **управљања шумама** се могу испунити кроз: унапређивање стања шума; повећање површина под шумама (пошумљавањем) и задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума. Унапређивање стања шума подразумева: обнову и негу високих шума, унапређивање здравственог стања шума, очување природних вредности и биодиверзитета шума, заштиту и очување шумског тла од ерозије и заштиту вода. Активности на повећању површина под шумама подразумевају и подизање заштитних појасева око већих пољопривредних површина. Један од стратешких приоритета је одрживо коришћење и развој шумског фонда у заштићеним подручјима.

Основни циљ заштите **пољопривредног земљишта** је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно - хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно - прехранбених производа. Традиционални виноградарски рејони и бројна виногорја захтевају свестрану, конзистентну и синхронизовану подршку просторне, аграрне и инвестиционе политике, ради очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности, унапређивањем агротехничких услова узгајања винове лозе, технологије производње вина и маркетинга.

За подручје обухвата Просторног плана ППРС је утврђено следеће:

- у оквиру **путног (друмског) саобраћаја** планиране су активности на:
 - Државном путу Iб реда бр. 12 и бр. 19 (M-18)¹, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (M-18) (са доградњом везе према Шиду);
 - Државном путу Iб реда бр. 21 (M-21)², Нови Сад (M-7) - Рума - Шабац;
 - завршетак изградње обилазница око Ирига и изградњи обилазнице Новог Сада;
 - изградња тунела на примарној мрежи: тунел кроз Фрушку гору.
- у оквиру **развоја железничке мреже** егзистираће железничке пруге:
 - Е 85 коридор X: (Београд)-Стара Пазова-Нови Сад-Суботица-државна граница-Келебија);
 - Е 70 коридор X: Београд-Стара Пазова-Шид-државна граница-(Товарник);
 - Петроварадин - Беочин.

² Донета је Уредба о категоризацији државних путева; па су: некадашњи M-18 - ДП Iб реда бр.12; M-21 - ДП Iб реда бр.21.

- У оквиру гравитационог подручја овог простора **ваздушни саобраћаја** ће се одвијати преко аеродром у Новом Саду (Ченеј), а потенцијални регионални аеродром и летиште ће бити у Сремској Митровици (Велики Радинци). Основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део АП Војводине, биће аеродром „Никола Тесла“ у Београду.
- Сви делови мреже **унутрашњих пловних путева** су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Републике Србије. Развој лука на Дунаву применом савремених транспортних технологија, треба да омогући опслуживање фреквентних робних токова између земаља Западне, Средње и Источне Европе, Средоземља и земаља Блиског и Далеког истока. У ободном делу Просторног плана, налази се међународни пловни пут реке Дунав - коридор VII, као унутрашњи пловни пут међународног значаја (класа IV).
- Окосницу транспортног система Републике Србије чине путно-железнички коридор X и унутрашњи пловни пут-коридор VII-Дунав. Ови коридори припадају категорији интермодалних. Активности у оквиру ових коридора су везане за обезбеђења техничке базе и примену технологија **интермодалног транспорта**. ППРС-ом се као потенцијална локација интермодалних терминала и логистичких центара предлаже Нови Сад.

ППРС је утврдио дугорочну стратегију уређења, заштите и **коришћења вода** на подручју Републике Србије и АП Војводине. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да она морају да буду потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ. То се посебно односи на спровођење следећих ставова Директиве: комплексна заштита вода и хармонизација водопривредних и еколошких циљева; интегрално управљање водама у оквиру система на нивоу већих речних сливова; реална економска политика која омогућује самофинансирање сектора вода; економска цена воде као мера рационализације потрошње уз стриктно поштовање принципа: корисник плаћа, загађивач плаћа, потпуна накнада трошкова у које су укључени и сви трошкови заштите вода и слива.

Унапређење **животне средине** биће засновано на: рационалном коришћењу природних ресурса, повећању енергетске ефикасности уз коришћење обновљивих извора енергије и увођење чистијих технолошких решења (посебно енергетских и саобраћајних), принципу регионалног одлагања отпада и знатном смањењу негативних утицаја у урбаном и руралном окружењу, пошумљавањем и уређењем предела у складу са вишим стандардима у Европи.

2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ)

Према РПП АПВ, приоритетне активности у области **заштите природе** су: повећање укупне површине под заштитом на територији АП Војводина кроз проглашење нових заштићених подручја (Фрушкогорски лесни плато); ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом (Национални парк „Фрушка гора“) и успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводине као дела шире еколошке мреже Републике Србије.

На основу Уредбе о еколошкој мрежи, дефинисано је да она обухвата међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја, еколошке коридоре и њихове заштитне зоне у складу са законом. Фрушка гора је једно од 20 еколошки значајних подручја, која су утврђена на територији АП Војводине.

Фрушка гора је проглашена за Међународно значајно подручје за птице (IBA), одабрано подручје дневних лептира Европе (PBA), Међународно значајно биљно подручје (IPA) и подручје националне EMERALD мреже, која представља еколошку мрежу подручја од посебне важности за заштиту природе (*Areas of Special Conservation Interest-ASCI*).

Мрежа укључује подручја од посебног еколошког значаја за угрожене врсте и типове станишта заштићене на основу Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта.

У циљу јачања прекограничне сарадње АП Војводине у области заштите природе, у планском периоду посебан значај има НП „Фрушка гора“.

На основу истраживања и валоризације **културног наслеђа**, које су обавили републички, покрајински, као и остали надлежни заводи за заштиту споменика културе, предложена је листа културних подручја, као и листа споменика, који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине на територији АП Војводине.

У РПП-ом АПВ као специфично културно подручје је издвојено подручје Фрушке горе. Груписане су културно-пејзажне целине, а једна од њих је и „Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад“.

У оквиру имплементације РПВ АПВ, као приоритетан и стратешки пројекат, предвиђена је израда пилот пројекта **„Карактеризација предела“** за посебна приоритетна подручја међу којима је и Национални парк „Фрушка гора“. Овај документ треба да послужи као полазна основа за израду Планава газдовања шумама који, поред осталог, треба да обезбеде очување и унапређење карактера (обрасца) предела као његове вредности, односно треба да дефинише концепцију развоја и очувања карактера предела која обухвата планске мере за: заштиту вредних елемената карактера предела, рестаурацију и ревитализацију девастираних и оштећених елемената, као и креирање нових елемената карактера којима би се, поред осталог, обезбедила функција повезивања, односно умрежавања предеоних елемената.

Шуме на подручју АП Војводине треба да допринесу стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета. У том смислу, према РПП АПВ је потребно: повећати површине под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизати заштитне појасеве, ловне ремизе и друге облике зеленила; унапредити стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, преводити изданачке састојине у више узгојне облике (конверзија); унапредити здравствено стање шума и заштићена подручја заштитити и користити сагласно актима о проглашењу.

Приоритетне активности на подручју НП „Фрушка гора“ су превођење изданачких шума у високи узгојни облик (храст китњак и буква), са циљем да се повећа квалитет и виталност постојећих шума.

Концепција заштите и коришћење **пољопривредног земљишта** на подручју АП Војводине заснива се на одрживом пољопривредном и руралном развоју. Приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

У области **водних ресурса** основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода.

При коришћењу **геолошких ресурса** АП Војводине мора се поћи од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, а који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

АП Војводина просторно обухвата шест туристичких дестинација, примарних туристичких простора, а анализирани простор припада туристичкој дестинацији Нови Сад и Фрушка гора. Према РПП АПВ, планирани су и следећи видови **туризма**/туристички производи: манифестациони туризам, ловни туризам, градски туризам, бањски туризам, наутички туризам, рурални туризам, културни туризам, етно-гастрономски туризам, пословни туризам, екотуризам.

Према РПП АПВ развој **саобраћајне инфраструктуре** се базира на формирању интегрисаног саобраћајног система, који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања.

Мрежу државних путева је потребно третирати као јединствен систем, у ком приоритет има транзит и његово измештање из насељених места. Предвиђене су активности на следећим путним правцима:

- државни пут I реда, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду);
- државни пут I реда Нови Сад (М-7) - Рума - Шабац (М-21) (са краком за Лозницу и веза са Босном и Херцеговином (М-19) - Ваљево - Пожега и даље веза ка Ивањици (М-21.1);
- путном правцу по гребену Фрушке горе (тзв. „Партизански пут“), у смислу рехабилитације и прилагођавања искључиво за туристички и путнички саобраћај;
- завршетку изградње обилазнице Ириг;
- изградњи обилазнице Новог Сада.

У оквиру развоја железничког саобраћаја, планира се реконструкција и модернизација локалне пруге Петроварадин-Беочин, као и реконструкција, модернизација, пруге значајне за међурегионално повезивање (ДКМТ регија) Темишвар-Крчани-Јаша Томић-Сечањ-Зрењанин-Жабал-Нови Сад-Парагово-тунел Фрушка гора-Врдник-Рума.

Према РПП АП Војводине, дефинисане су међународне бицикличке стазе (EuroVelo - европска мрежа бицикличких рута руте 6³ (уз Дунав), као и трасе уз падине Фрушке горе.

За развој водног саобраћаја, посебан значај има коридора VII - река Дунав. Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у АП Војводини и Републици Србији су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац, треба да постане стециште највећих транспортних токова. На Дунаву су предвиђена међународна пристаништа за пристајање свих путничких пловила различитих врста код Беочина и марине као основни садржаји наутичког туризма код Беочина и Сремских Карловаца. Утврђени су и трајектни прелази на реци Дунав у зонама: Футог – Ветерник и Футог - Баноштор.

Према РПП АП Војводине, посматрано подручје у **водопривредном** смислу припада регионалном хидросистему „Срем“. У оквиру подсистема: „Западни Срем Горња зона“, „Западни Срем Доња зона“ и „Источни Срем - горња зона“, обезбедило би се наводњавање, захватањем вода из водотока.

На јужним и северним падинама Фрушке горе, с обзиром на повољне геоморфолошке и хидролошке услове, у просечној хидролошкој години могуће је акумулисати око 36.000.000 m³ воде. Из планиране 31 акумулације (до сада је реализовано 11), у нормалној хидролошкој години могуће је наводњавати око 15.000 ha.

3 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

На простору АП Војводине, ерозиони процеси се развијају под дејством природних чинилаца, са процесима убрзане (ексцесивне) ерозије и услед антропогених фактора. Делови Срема, а посебно Фрушка гора, угрожени су плувијалном ерозијом и бујичним токовима.

Развој **енергетике** подразумева: ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину; повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима; повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња); изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи; изградњу преносних објеката за повезивање са суседним конзумима и нових енергетских објеката у складу са растућим потребама; и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Концепција изградње **преносне мреже система електричне енергије** је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама и обезбеђењем сигурног снабдевања електричном енергијом. Планиран је преносни високонапонски 400 kV далековод за повезивање ТС „Сомбор“ и ТС „Сремска Митровица“, који ће прелазити преко територије општине Беочин. Дистрибутивна мрежа система електричне енергије развијаће се у складу са плановима надлежног предузећа. Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво. На простору између Новог Сада и Беочина, планирана је изградња хидроелектране на Дунаву, снаге око 130 MVA.

У циљу достизања једног главних од главних покретача снага нове економије, који се карактерише фузијом ICT и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем.

Одређивање **намене земљишта** према основним категоријама земљишта се врши просторним плановима јединица локалне самоуправе, а евиденције о промени намене врши Републички геодетски завод. Анализом усвојених просторних планова јединица локалне самоуправе, као и анализом евиденција о промени намене, утврђене су следеће дугорочне тенденције: пољопривредно земљиште има тенденцију смањења површина; шумско земљиште има тенденцију повећања; водно земљиште има тенденцију стагнације; грађевинско земљиште има тенденцију повећања.

С обзиром на укупну расположивост **грађевинског земљишта** у АП Војводини и његову просторну дистрибуцију, а имајући у виду одредбе у ППРС, планира се његово увећање за укупно 0,5%. Планско опредељење је да се рационалније и интензивније користе и уређују постојећа грађевинска подручја насеља, као и грађевинско земљиште у атару. Препорука о повећању од 0,5% односи се на ограничење и контролисање њиховог ширења.

У контексту **заштите и унапређења животне средине** неопходно је зауставити даљу деградацију простора, вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, уз одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности спровођењем заштите природе у заштићеним подручјима.

2.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене који су од значаја за израду Просторног плана су:

1. Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, број 3/12);

2. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 69/03, 36/10, 143/14);
3. Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске-Београд (Добановци) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 69/03 и 147/14);
4. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница („Службени гласник РС“, број 40/11);
5. Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник Републике Србије“, број 14/15).

2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“

Ковиљско - петроварадински рит има међународни статус заштите, као подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. Шире подручје СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је заједно са подручјем Националног парка „Фрушка гора“ део EMERALD мреже, којом су обухваћена подручја у АП Војводини од нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, тзв. подручја посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest - ASCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције, која представљају основу будуће националне еколошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000. Номинацијом за упис у Рамсарску листу обезбеђује се стицање међународног статуса заштите за Ковиљско-петроварадински рит. На овом подручју могу се одвијати одређени специфични облици туризма, прилагођени условима лабилног екосистема и потребе његове заштите: туризам посебних интереса (Сремски Карловци и Чортановци) и прихватни објекат наутичког туризма - привезиште у Чортановцима. Просторни план се поклапа са Просторним планом подручја посебне намене СРП „Ковиљско - петроварадински рит“ у следећим локалним самоуправама: Град Нови Сад (КО Петроварадин); Општина Сремски Карловци (КО Сремски Карловци); Општина Инђија (КО Чортановци, КО Крчедин и КО Бешка).

2.2.2. Извод из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница)

Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица - Београд (Батајница) се са Просторним планом преклапа у његовом источном делу обухвата, на територији општине Инђија (КО Бешка, КО Крчедин), а у оквиру деонице аутопута Нови Сад север - Инђија (~км 139+475 - ~км 150+475). На предметном простору се налазе реализовани пратећи садржаји аутопута (обострани услужни центри), а на основној траси су два денивелациона укрштања (петље Бешка и Марадик) и мост преко Дунава.

2.2.3. Извод из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске-Београд (Добановци)

Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске - Београд (Добановци) се са Просторним планом преклапа у његовом јужном делу обухвата, на територији општине Шид (КО Бачинци, КО Кукујевци), а у оквиру деонице аутопута Шид - Кузмин (~км 483+700 - ~км 488+200).

2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад - Рума - Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац - Лозница се са Просторним планом преклапа на правцу север-југ, на територији:

- Града Нови Сад (КО Сремска Каменица, КО Буковац, КО Петроварадин);
- Општине Сремски Карловци (КО Сремски Карловци);
- Општине Ириг (КО Гргетег, КО Ириг, КО Нерадин, КО Ривица);
- Општине Рума (КО Стејановци, КО Павловци);

а у оквиру путног потеза III: Фрушка гора (подножје) - Јарак, деонице подножје Фрушке горе - Ириг и Ириг - аутопут Е-70 (~km 6+530 - ~km 34+580).

2.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)

Просторни план се северним делом подручја обухвата преклапа са Просторним планом подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) у следећим локалним самоуправама:

- Општина Бачка Паланка (КО Нештин);
- Општина Беочин (КО Баноштор, КО Черевих, КО Раковац, КО Беочин, КО Сусек);
- Град Нови Сад (делови КО Петроварадин, КО Сремска Каменица, КО Лединци);
- Општина Сремски Карловци (КО Сремски Карловци);
- Општина Инђија (КО Стари Сланкамен, КО Нови Сланкамен, КО Бешка, КО Крчедин, КО Чортановци).

2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено границом Просторног плана обухвата у целости, мањим или већим делом територије 9 (девет) јединица локалне самоуправе (ЈЛС) за које су донети следећи просторни планови:

- Просторни план општине Бачка Паланка („Службени лист општине Бачка Паланка“, број 20/12);
- Просторни план општине Беочин („Службени лист општине Беочин“, број 13/12);
- Просторни план општине Инђија („Службени лист општина Инђија“, број 7/12);
- Просторни план општине Ириг („Службени лист општина Срема“, број 13/14);
- Просторни план Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/12);
- Просторни план општине Рума („Службени лист општина Срема“, број 7/15);
- Просторни план општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 15/14);
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028. („Службени лист Града Сремска Митровица“, број 8/15);
- Просторни план општине Шид („Службени лист општина Срема“, број 1/11).

У току израде материјала за рани јавни увид, коришћени су и подаци из урбанистичких планова јединица локалне самоуправе са подручја обухваћеног границом обухвата Просторног плана.

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

3.1.1. Природни услови

Геолошке и геоморфолошке карактеристике: На подручју обухваћеном изградом Просторног плана издвајају се три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна зараван и алувијална равна Дунава.

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас, због чега је многи сматрају „огледалом геолошке прошлости“. Пружа се правцем исток-запад у дужини од око 80 km, а највећа ширина је у централном делу око 15 km. Највиши врх је Црвени чот са 539 m висине. На Фрушкој гори најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.

Фрушка гора је настала тектонским процесима када је издизањем плоча дуж раседа образована структура хорста. Током квартара и навејавањем лесних седимената створен је завршни облик Фрушке горе формирањем благих лесних заравни на јужним и нешто краћим и одсеченијим на северним падинама.

Подручје се одликује богатим геолошким диверзитетом који га чини јединственим геотипом на нашим просторима. Овде се налазе многобројна налазишта фосила, бројни изданци са откривеним геолошким творевинама значајним за сагледавање геолошке грађе и историјско-геолошког развоја литосфере у Панонској регији и Подунављу.

Сремска лесна зараван пружа се у међуречју Дунава и Саве, окружујући било Фрушке горе. Формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. У оквиру Сремске лесне заравни издваја се више микроцелина: лесни одсеци уз десну обалу Дунава, лесна зона северне подгорине Фрушке горе, северо-источни део лесне заравни.

Трећа морфолошка целина је алувијална равна Дунава са малим издвојеним алувијалним равнима, Петроварадинским ритом, речним адама.

Хидрогеолошке карактеристике: На подручју Срема су генерално издвојена два хидрогеолошка рејона или целине:

- Подручје Фрушке горе и побрђа - северна хидрогеолошка целина;
- Подручје Сремских тераса - јужна хидрогеолошка целина.

Северну хидрогеолошку целину у највећем делу, одликује појава палеозојских шкриљаца и тријаских и кредних карбоната, као и миоценских конгломерата, пешчара и карбоната у зони Фрушке горе, у оквиру којих је доминантан углавном пукотински тип порозности, па је и формирана плитка пукотинска издан, веома мале издашности. У оквиру тријаских кречњака и доломита, формиран је карстно - пукотински тип порозности, следствено и карстно-пукотинска издан локалног значаја, још увек нејасно дефинисане издашности.

Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју Срема су усмерени ка нижим морфолошким јединицама, а у подручјима Фрушке горе и побрђа, локално и зонама поточних долина и јаруга.

У оквиру издани у лесним наслагама фрушкогорског пригорја и лесних платоа, као и субартеске издани у седиментима „сремске серије“, прихрањивање издани се врши на рачун инфилтрације од падавина, у вишим теренима, а залегање подземних вода је у функцији рељефа и износи 2-20 m.

Може се рећи да режим нивоа подземних вода готово искључиво зависи од климатских фактора, а у долинама потока и канала и од хидролошких фактора. Истицање се врши преко бројних повремених или сталних извора, мале издашности, као и локално према површинским токовима као ерозионим базисима.

У оквиру пукотинске и пукотинско-карстне издани, прихрањивање се врши искључиво на рачун инфилтрације вода са површине терена, а истицање вода је у функцији дубине пукотинске порозности, односно дубине карстификације седимената и то најчешће у тектонски предиспонираним зонама. Појаве извора гравитационог типа, на хипсометријски вишим котама, у планинском подручју Фрушке горе, указују да су и дубине издани релативно мале. Дубоким бушењем у оквиру тријаских карбоната није поуздано утврђења дубина карстификације, али је квалитативним испитивањима утврђено да оптималне издашности истражно - експлоатационих бунара нису веће од 5 l/s.

Климатске карактеристике: Клима Фрушке горе је условљена њеним географским положајем, рељефом и висином масива. По свом географском положају Фрушка гора припада области умерено-континенталне климе са просечно 80 ведрих дана у години. Средња максимална температура износи 35°C док се средња минимална годишња температура спушта и до -12°C. Карактеристична је и велика температурна разлика између нижих делова који су под утицајем мезоклиматских карактеристика и средњих годишњих температура планинског венца, који има обележје планинске климе. На подручју Фрушке горе дувају умерени ветрови, са преовлађујућим југоисточним ветром - кошавом. Најкишовитије и најобимније падавине на простору АП Војводине су на подручју Фрушке горе. Најкишовитији месеци на овој планини су мај-јуни и октобар-новембар. Годишња количина падавина расте од подножја Фрушке горе са 652 mm на 833 mm на Иришком венцу.

Сеизмичке карактеристике: У највећем делу обухвата Просторног плана могућ је земљотрес јачине VII степени, с тим што је у западном делу VI степен, док је у крајњем североисточном делу могућ земљотрес јачине VIII степени за повратни повратни период од 475 година.

Хидрографске карактеристике: Хидрографска мрежа Фрушке горе, генерално припада сливу Дунава. Површинска вододелница раздваја, мање северно и северо-источно подручје, које припада директно сливу Дунава и далеко веће подручје (западни, централни и источни део), које припада сливу реке Саве.

Главна обележја хидролошког режима површинских вода, диктирана су природним чиниоцима и антропогеним утицајима. Основни резултат природних чинилаца на разматраним спољним водотоцима се рефлектује кроз постојање два водна и два маловодна периода.

Хидрографска мрежа Фрушке горе и режим течења воде у њој, услед антропогених утицаја, су знатно измењени у односу на некадашње природно стање. Промене су настале изградњом насипа дуж реке Саве, изградњом растеретних и мелиоративних канала, као и изградњом црпних станица и малих акумулација на фрушкогорским токовима. Сви наведени објекти су грађени због заштите земљишта од плављења сувишним брдским водама, од високих подземних вода, од сувишних падавина и од високих вода реке Саве.

На већини ових водотока, као и на акумулацијама, не врше се осматрања и мерења и не постоје водомерне станице са дугорочним и систематским праћењем отицања воде и псамолошког режима.

Педолошке карактеристике: У обухвату Просторног плана преовлађују земљишта у типу чернозема и алувијуми различитог састава.

Черноземи се сматрају производно најбољим земљиштима, карактеристичним за равничарска подручја. Постоје многи подтипови чернозема и сви су углавном врхунског квалитета.

Алувијуми су настали као речне плавине, у овом случају као плавине Дунава, због чега су често различитог механичког састава. Најчешће су то земљишта врхунских производних могућности, нарочито подесна за повртарску производњу, у чему су без премца.

На простору Фрушке горе, детерминисани су следећи типови земљишта: иницијална земљишта (сироземи), рендзине и парарендзине, хумусно-силикатно земљиште (ранкер), чернозем (карбонатни, еродирани, заруђени и огајњачени), гајњаче и кисело-смеђе земљиште.

Иницијална земљишта (сироземи) су неразвијена земљишта на растреситим продуктима распадања стеновите подлоге, која је уситњена. Развијена су на глинама, пешчарима и лесу. Користи се претежно за виноградарску производњу.

Рендзине Фрушке горе су релативно плитка земљишта, неповољног водног режима, што је последица њихове пропустљивости. Парарендзине су распрострањеније од рендзина и јављају се на карбонатно-силикатним подлогама (лесу и лапорцу). По правилу су карбонатне. Рендзине се обично користе као слаби пашњаци, а парарендзине као воћарско-виноградарско земљиште.

Ранкери се срећу на врло малом простору Фрушке горе и немају великог значаја, јер су то плитка земљишта, врло ниске производне способности, чак и за узгој шума.

Гајњаче припадају групи смеђих земљишта која се образују под утицајем листопадне шумске вегетације, најбоље на благо валовитом терену. Потенцијална плодност гајњаче је врло висока.

3.1.2. Природне вредности

С обзиром да су овим Просторним планом осим Фрушке горе, обухваћени и делови Сремске лесне заравни и алувијалне равни Дунава, то је условило богатство био и геодиверзитета.

У границама Просторног плана, издваја се подручје Националног парка „Фрушка гора“ (у даљем тексту Национални парк), који је заштићен на основу Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15), као природно добро I категорије од изузетног значаја за Републику Србију.

Фрушка гора је доминантна рељефна целина на југу Панонске низије и непоновљив простор богате и очуване природе. Разнолик састав стена, јединствен рељефни облик, воде, бујне шуме и отворена станишта у окружењу, разноврстан живи свет и препознатљив људски печат, уклопљени и надовезани једно на друго чине Фрушку гору особеним и драгоценим заштићеним подручјем.

Фрушка гора је, пре свега, шумско подручје, уз мањи удео ливадостепске и шумо-степске вегетације, шибљака и живица. Оно што Фрушку гору чини јединственом и особеном управо је спој шумских, шумо-степских и ливадостепских станишта. Шуме Фрушке горе сачињене су од великог броја врста дрвећа и грмља. Доминирају сребрнолисна липа, храст китњак, буква и граб.

3.1.2.1. Природна добра

Подручје обухвата Просторног плана представља границу која ја дефинисана Одлуком о изради Просторног плана.

Ова граница је знатно шира од границе Националног парка и његове заштитне зоне и обухвата и друга подручја од значаја за очување биолошке и геолошке разноврсности. Укључивањем ширег подручја у обухват Просторног плана, сагледаће се сви утицаји окружења на Национални парк и на његове природне вредности, како би оне биле сачуване.

Национални парк „Фрушка гора“: Према подацима из Документационе основе у оквиру предлога за успостављање заштите природних вредности, Национални парк заузима Централни масив, Липик, Ворово, Надош и Опаљеник, као и већи број мањих просторних целина: Чортановачка шума, Курјаковац 1, Курјаковац 2, Крушедолски пашњак, Нерадински до, Лединци - Старо Село, Врдник колонија, Јазачки пашњаци, Реметски до, Манђелошки пашњаци, Лежимирски пашњаци, Косаниште, Куњат, Аде и спрудови - Бразилија, Черевевићке ливаде - Липска страна, Милованово брдо, Дангуба, Марков до и Шидско Церје.

Основне природне и створене вредности због којих је Национални парк заштићен су:

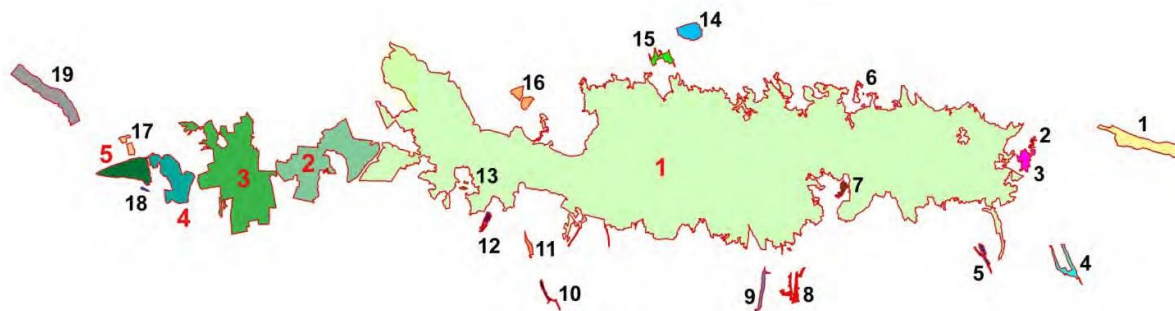
- шумски екосистеми са разноврсним типовима храстових шума, посебно панонским термофилним шумама и реликтном термофилном шумом храстова са грабићем, медитеранског обележја;
- јединствена исконска степска и шумо-степска станишта у Панонској низији која се налази на падинама Фрушке горе;
- станишта и популације дивље флоре националног и европског значаја са присуством панонских ендемских и бројних реликтних врста из терцијера и периода ксеротерма, коју одликује богатство врста из породице орхидеја;
- станиште преко двеста врста птица, међу којима се истичу орао крсташ, орао кликташ, црна рода, голуб дупљаш, црна жуна, беловрата мухарица и црноглава стрнадица;
- глобално угрожена врста текуница, чија су станишта на степским пашњацима у нестајању;
- многобројна налазишта фосила, бројни изданци са откривеним геолошким творевинама значајни за сагледавање геолошке грађе и историјско - геолошког развоја литосфере у Панонској регији и Подунављу;
- јединствени брдски предео у војвођанској равници са гребенским делом под шумом и падинама са пропланцима, виноградима и воћњацима, под утицајем традиционалних делатности, народног стваралаштва и градитељства и
- велики број културно - историјских споменика.

Национални парк се простира на деловима територија⁴: Града Новог Сада, Сремске Митровице-град и општина: Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Сремски Карловци и Шид, у оквиру 45 катастарских општина: Беочин, Черевевић, Раковац, Баноштор, Свилош, Грабово, Сусек, Луг, Шид, Привина Глава, Моловин, Ђипша, Сот, Љуба, Беркасово, Ердевик, Бингула, Нештин, Визић, Лежимир, Манђелос, Бешеново Прњавор, Шуљам, Чалма, Дивош, Гргуревци, Ириг, Врдник, Гргетек, Велика Ремета, Нерадин, Јазак Прњавор, Мала Ремета, Крушедол Прњавор, Лединци, Сремска Каменица, Петроварадин, Буковац, Сремски Карловци, Чортановци, Инђија, Стари Сланкамен, Нови Сланкамен, Љуково и Крчедин.

4 Извор: Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/15)

Национални парк “Фрушка гора”

Комплекси Фрушке горе

1. Централни масив
2. Липик
3. Ворово
4. Надош
5. Опаљеник

- 1) Чортановачка шума
- 2) Курјаковац 1
- 3) Курјаковац 2
- 4) Крушедолски pašњак
- 5) Нерадински до
- 6) Лединци – Старо Село
- 7) Врдник колонија
- 8) Јазачки pašњаци
- 9) Реметски до

- 10) Манђелoшки pašњаци
- 11) Лежимирски pašњаци
- 12) Косаниште
- 13) Куњат
- 14) Аде и спрудови – Бразилија
- 15) Черевићке ливаде - Липска страна
- 16) Милованово брдо
- 17) Данĝуба
- 18) Марков до
- 19) Шидско Церје

Слика 2. Централни масив и просторне целине Националног парка „Фрушка гора“⁵

Укупна површина Националног парка према Закону о националним парковима је 26.672 ha, од чега је 19.308 ha у државној својини, а у приватној и другим облицима својине 7.364 ha, од чега је режимом I степена заштите обухваћено 3%, II степеном 67% и III степеном 30% укупне површине. Заштитна зона Националног парка је успостављена на површини од 56.650 ha.

Управљач овог заштићеног подручја је Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора“, са седиштем у Сремској Каменици.

Подручја значајна за очување биолошке разноврсности у обухвату Просторног плана: У границама обухвата Просторног плана према подацима Покрајинског завода за заштиту природе, поред Националног парка се налазе и следећа подручја од значаја за очување биолошке разноврсности: остала заштићена подручја, подручја у поступку ревизије заштите, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја и еколошки коридори.

Остала заштићена подручја:

- Специјални резерват природе (СРП) „Ковиљско-петроварадински рит“;
- Споменик природе (СП) „Парк Института за грудне болести и туберкулозу“ у Сремској Каменици;
- СП „Ритске шуме на Мачковом спруду“, општина Беочин;
- СП „Каменички парк“ у Сремској Каменици, општина Нови Сад;
- СП „Дворска башта“ у Сремским Карловцима;
- СП „Црни дуд у Сремским Карловцима“;
- СП „Дивљи кестен у Сремским Карловцима“;
- СП „Платан у Сремским Карловцима“;
- СП „Тиса у парку Патријаршијског двора“ у Сремским Карловцима;

5 Извор: Документациона основа у оквиру предлога Покрајинског завода за заштиту природе за успостављање заштите природних вредности у поступку израде Закона о националним парковима из 2015. године

- СП „Два стабла тисе у дворишту Карловачке гимназије“ у Сремским Карловцима;
- СП „Шимшир у Сремским Карловцима“;
- СП „Бела топола у Кукујевцима“, општина Шид;
- СП „Два стабла хроста лужњака у Гибарцу“, општина Шид;
- СП „Оскоруша код Хопова“, општина Ириг и
- СП „Лесни профил код Старог Сланкамена“ - природни споменик геолошког карактера, општина Инђија.

Подручја у поступку ревизије заштите:

- Парк института у Сремској Каменици и
- Каменички парк.

За подручја у поступку заштите, ревизије студија заштите су предате надлежним органима на проглашење.

Подручја планирана за заштиту:

- Фрушкогорски лесни плато;
- Део Дунавског лесног одсека од Сурдука до Старих Бановаца, под новим радним називом, Аде и лесни одсеци код Сланкамена и
- Ритови Подунавља.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја:

У обухвату Просторног плана издвојен је већи број станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста. Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10) и Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10, 47/11 и 32/16).

Идентификовани и евидентирани еколошки коридори:

- Дунав и његов обалски појас са насипом - еколошки коридор од међународног значаја (утврђен Уредбом о еколошкој мрежи);
- Канали Јарчина и Шелевренац су регионални еколошки коридори (утврђени РПП АП Војводине) и
- Фрушкогорски потоци са приобалном вегетацијом и остацима ливада и шумарака, међе, живице, шумарци и пољозаштитни појасеви који повезују изолована шумска станишта, као и пашњаци и кошанице између значајних степских станишта у обухвату Просторног плана - евидентирани локални еколошки коридори.

На подручју обухвата Просторног плана су евидентирана подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:

- Фрушка гора RS0000007 и Ковиљско - петроварадински рит RS0000021 - подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности EMERALD мреже;
- Фрушка гора и Ковиљско - петроварадински рит - подручје од међународног значаја за биљке (IPA - Important Plant Area) издвојено међународним пројектом *Plantlife*;
- Фрушка гора RS019IBA, Ковиљски рит RS007IBA и Дунавски лесни одсек RS018IBA - подручја од међународног значаја за птице (IBA - Important Bird Area), издвојено по строгим критеријумима IBA пројекта чији је носилац међународна организација *Bird Life International*;
- Ковиљско-петроварадински рит - подручје уписано на листу Влажних подручја од међународног значаја - Рамсарских подручја, према Рамсарској конвенцији (Конвенција о очувању и одрживом коришћењу влажних подручја од међународног значаја);
- Фрушка гора - одабрано подручје од међународног значаја за дневне лептире (РВА Prime Butterfly Area).

Подручја значајна за очување геодиверзитета: Фрушка гора се одликује богатим геолошким диверзитетом који га чини јединственим геотипом на простору Републике Србије.

Обухвата завидан број локалитета геолошке баштине (различитог обима), комплексе геолошких ентитета од посебног научног значаја, реткости и лепоте, који је репрезентативан за ово и шире подручје и његову геолошку историју, догађаје или процесе.

На подручју Националног парка су као посебне природне вредности геолошко-палеонтолошког и геоморфолошког карактера, издвојене целине које су биле под одређеном врстом заштите као „споменици природе“. На основу података из регистра Покрајинског завода за заштиту природе, као Споменик природе геолошког карактера је заштићен „Лесни профил код Старог Сланкамена“, а у току је доношење акта о заштити за Споменик природе „Лесни профил циглане у Руми“.

Локалитети геонаслеђа на подручју Фрушке горе су: „Долине белог и црног потока“ - доњи тријас, „Јазак“ - доњи тријас (микро и макро фауна), „Крчедин“ - горња јура, „Тврђава“, „Средње брдо“ креда - горња креда, „Черевихки поток“ - горња креда, „Парагово - флиш“ горња креда, Бивши коп рудника угља „Врдник“, „Раковачки каменолом“, „Лединачко лезеро“, „Напуштен мајдан код Старог Раковца“, „Врдник“ - неоген, „Парагово - континентална серија“, „Јанда“, „Буковац“ средња креда (мастрихт) - старији палеоген, „Главица“, „Папрадине“, „Стари Сланкамен“, „Мутаљ-Бели камен“, „Брдо Ердељ“, „Ердељ“ - профил, „Стари Раковац“ - туф, „Стари Раковац - Галерија“, „Стари Лединци“ - туф, „Стари Беочин“, „Шакотинац“, Површински коп цементних лапораца „Филијала“ код Беочина, „Манастир Гргетег“, „Матеј поток“, „Филијала“ - понт, „Карловачка циглана“, Локалитет код циглане „Стражилово“ код Сремских Карловаца, „Черевих“ - палудин, „Беочин“ - класти бадена, „Стари Сланкамен“ - лес, „Тителски брег“.

У границама Националног парка налазе се четири објекта геонаслеђа европског значаја, док остали локалитети имају регионални значај. Локалитети европског значаја су: „Лесни профил Чот“, Палеонтолошки локалитет „Гргетег“, „Стратиграфски профил Филијала“ и Палеонтолошко налазиште горње креде у сливу Орловачког, Доброг и Черевихког потока. Ови локалитети имају основа за упис у листу међународних значајних објеката у оквиру Европске асоцијације за конзервацију гео-наслеђа – ПроГЕО, под условом да се спроведу све до сада одређене мере заштите и уређења.

3.1.2.2. Природни ресурси

Шуме и шумско земљиште и ловна фауна: Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која према Закону о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10, 93/12 и 89/15) обухвата, поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора“.

Сремско и Јужнобачко шумско подручје

Делови Сремског и Јужнобачког шумског подручја који су у обухвату Просторног плана, обухватају државне шуме, неуређене државне шуме којима газдују предузећа за газдовање шумама, шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини, као и шуме сопственика.

Највећим површинама под шумама и шумским земљиштем газдује ЈП „Војводинашуме“, а мањим површинама ЈП „Воде Војводине“. ЈП „Војводинашуме“ газдује шумама у заштићеним подручјима (СРП „Ковиљско - петроварадински рит“), као и шумама ван заштићених подручја које се налазе у форланду водотока Дунав. ЈП „Воде Војводине“ газдује шумама које су подигнуте уз одбрамбене насипе и у функцији су њихове заштите.

Флористички састав шума Сремског шумског подручја је изузетно разнолик и представљен је кроз 35 врста дрвећа. Најзаступљенија врста дрвећа је храст лужњак, а иза њега следи пољски јасен, затим граб, цер и остали тврди лишћари. Од меких лишћара најзаступљеније су клонске тополе. Највећи део површина под шумама заузимају заштитне неекономске шуме, чије мултифункционално заштитно деловање представља незаменљив фактор живота и очувања животне средине на овом простору.

На простору СРП „Ковиљско - петроварадински рит“ заступљена је измењена шумска вегетација, коју углавном представља вегетација ритских шума.

На нижим теренима заступљене су шумске заједнице врба, на вишим теренима топола аутохтоног и антропогеног порекла, а присутне су у мањој мери и састојине природног порекла које чине храст, јасен и брест. У подрасту се јављају амерички јасен, багрем, купина, трска и бројна приземна флора.

Национални парк „Фрушка гора“

Шуме Националног парка „Фрушка гора“ обухватају државне шуме, шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини.

У оквиру Националног парка налазе се⁶:

- државне шуме које су подељене у 13 газдинских јединица: „Стражилово-Парагово“, „Чортановачке шуме - Хопово Велика Ремета“, „Врдник Моринтово (Раваница)“, „Поповица - Мајдан - Змајевац“, „Беочин - Манастир - Катанске Ливаде - Осовље“, „Андревље - Тестера - Хајдучки Брег“, „Шуљамачка Главица - Краљевац“, „Равне“, „Биклав“, „Јанок“, „Гвоздењак - Лице“, „Липовачка - Ворово - Шидско церје“ и „Полој“;
- газдинска јединица „Шумска заједница“ (у целини је приватни посед) у власништву удружења приватних шумовласника из Беочина;
- манастирске шуме и
- шуме у власништву сопственика појединачног поседа мањег од 100 хектара на подручју Националног парка.

Према Плану развоја шума, највећи део државног и манастирског поседа је у самом Националном парку и чини га обрасло шумско земљиште (шума и шумске културе). Све шуме унутар граница Националног парка су сврстане у три наменске целине: „58“ национални парк – I степен заштите, „59“ национални парк – II степен заштите и „60“ национални парк – III степен заштите, док су шуме ван граница Националног парка, сврстане у пет намена: „10“- производња техничког дрвета, „11“- производња дрвета за целулозу, „26“- заштита земљишта од ерозије, „56“- специјални резерват природе II степена и „57“- специјални резерват природе III степена.

У Националном парку дефинисано је тридесет и шест типова шума, а најзаступљеније су шуме:

- лужњака, граба и цера са липом на гајњачи до лесивираној гајњачи;
- лужњака, граба и цера са липама на парарендзини, огајњаценој парарендзини и хумусној гајњачи;
- цера и крупнолисног медунца на нагибима на интервалу земљишта од парарендзина на лесу до рендзина и плићих смеђих земљишта на лапорцима, лапоровитим кречњацима и доломитима;
- китњака на киселом смеђем и лесивираном киселом смеђем земљишту;
- китњака на гајњачи до лесивираној гајњачи;
- букве и китњака на гајњачи до лесивираној гајњачи и еутричним смеђим до лесивираним еутричним смеђим земљиштима;
- букве и китњака на киселом смеђем и лесивираном киселом смеђем земљишту.

У Националном парку доминирају изданачке састојине у односу на високе састојине (природне и вештачки настале). На незнатној површини се налазе састојине мешовите по пореклу. Очуване састојине чине већи део шума, а разређене, девастиране и деградиране су заступљене у мањој мери.

6 Извор: План развоја шума у Националном парку „Фрушка гора“ за период 2015-2024. године

На подручју Националног парка је регистрован велики број врста, а углавном се ради о аутохтоним врстама које доприносе већој биолошкој стабилности и функционалности шума овог комплекса. Свега девет врста дрвећа (сребрна липа, китњак, цер, буква, граб, багрем, црни бор, црни јасен и цер) чине највећи део фонда по запремини и запреминском прирасту. Липа је у појединим типовима шума потиснула едификаторе, градећи чисте и мешовите састојине изданачког порекла, те се ово стање карактерише као осредње.

Присутно је ширење инвазивних врста, пре свега, киселог дрвета, јасеноликог јавора, гледичије, а на појединим локалитетима и багрем се понаша као инвазивна врста.

Стање шума по старосној структури на нивоу Националног парка је незадовољавајуће. Најзаступљенији добни разред на нивоу Националног парка су дозревајуће, зреле и презреле састојине.

Степен заштите шума у газдовању шумама има утицај на затечено стање шума. Здравствено стање шума је незадовољавајуће услед досадашњег односа према шуми и изостанка основних мера заштите. То је изазвало дестабилизацију шумских екосистема на појединим локалитетима овог подручја, па је шума у целини постала осетљива на штетно деловање бројних фактора абиотичке и биотичке природе. Од абиотичких фактора на прво место долазе аерозагађења, промене климе, пожари и сл. Од биотичких фактора свакако највећи негативан значај имају патогене гљиве и штетни инсекти.

Ловна фауна

На подручју Националног парка се налази Ловиште „Национални парк Фрушка гора“. Ловиште се налази у „Северносремском“ ловном подручју. У садашњим границама, на површини од 25.518,45 ha, је установљено 2012. године и дато је на газдовање Јавном предузећу „Национални парк Фрушка Гора“⁷. У оквиру ловишту „Национални парк Фрушка гора“ се налази отворени део и два ограђена дела ловишта („Ворово“ и узгајалиште „Равне“).

Ловишта „Национални парк Фрушка гора“ чини бројна фауна, што је у складу са општим природним, климатским и орографским условима терена, као и разноликом и флористички богатом вегетацијом. Поред тога, већи део ловишта располаже правилно распоређеним извориштима воде, што додатно поспешује узгој дивљачи на овом подручју.

Ловиште је брдског типа, а поред аутохтоних врста (европски јелен, дивља свиња, срна и зец), налазе се и алохтоне врсте дивљачи (муфлон и јелен лопатар) које се узгајају у ограђеном делу ловишта „Ворово“. У претходном периоду достигнут је економски капацитет гајених врста дивљачи.

У ограђеном делу ловишта „Ворово“ извршена је изградња преградне ограде, којом је одвојен део ловишта у коме се газдује јеленом лопатаром и муфлонском дивљачи од дела у коме се интензивно газдује дивљом свињом.

На локалитету „Равне“ код Лежимира је изграђена ограда прихватишта (прихватног центра), чиме је започео Пројекат „Реинтродукција европског јелена у Национални парк“, односно насељавање отвореног простора Националног парка јеленом дивљачи.

Ловиште „Национални парк Фрушка гора“ се граничи са следећим ловиштима ловачких удружења (ЛУ):

- „Нештин Визић“ - корисник ЛУ „Фрушкогорски јелен“, Визић;
- „Чот“ - корисник ЛУ „Срндаћ“, Беочин;

⁷ Извор: Ловна основа ловишта „Национални парк Фрушка гора“ за период од 2015-2025. године

- „Горњи Срем“ - корисник ЛУ „Горњи Срем“;
- „Крчевине“ - корисник ЛУ „Фазан“ Инђија;
- „Срем“ - корисник ЛУ „Сремац“, Рума;
- „Срем-Мачва“ - корисник ЛУ „Срем-Мачва“, Сремска Митровица;
- „Језера“ - корисник ЛУ „Кулина“, Ердевик;
- „Срндаћ“ - корисник ЛУ „Срндаћ“, Ириг.

Ловишта којима газдују ловачка удружења, а граниче се са ловиштем „Национални парк Фрушка гора“, налазе се на обронцима Фрушке горе. Ова ловишта карактерише различит рељеф, вегетација и смањени фондови срнеће дивљачи, док је бројност дивљих свиња и појединих предатора осетно повећана. Од предатора истиче се шакал као нарочито интересантна врста, која шири свој ареал. Ловиште „Сусек рибњак“ је ловиште на обали Дунава у коме се газдује барском дивљачи и од малог је утицаја на ловиште „Национални парк Фрушка гора“.

На простору СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је установљено ловиште „Ковиљско-петроварадински рит“ којим газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Нови Сад“. Највише површина се налази под шумом и шумским земљиштем, пашњацима и ливадама. Основна намена ловишта је узгој, заштита и коришћење ниске дивљачи (зец, фазан, пољске јаребице, препелице и друга перната дивљач) и високе дивљачи (срна и дивља свиња).

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште обухвата приближно 70% површине посматраног подручја, што је знатно испод просека за АП Војводину. Непосредно окружење Фрушке горе, које се налази у обухвату Просторног плана, је врло слично осталим подручјима у АП Војводини са развијеном ратарском производњом.

У односу на педолошке карактеристике подручја и његов рељеф, пољопривредно земљиште Фрушке горе одликује мањи природни потенцијал за ратарску и повртарску производњу, али знатно бољи за воћарство и виноградарство.

Воде и водно земљиште: У подручју обухвата Просторног плана се, осим дела тока реке Дунав, налазе и бројни мањи водотоци на северним и јужним падинама Фрушке горе. Ови брдски потоци се директно или путем изграђених канала, гравитационо или уз помоћ црпних станица, уливају у веће водотоке.

Потоци северне падине знатно су краћи у односу на потоке јужне падине који се завршавају у сремској лесној заравни. Већина ових потока (и северне и јужне падине) врши интензивну дубинску ерозију терена. Од фрушкогорских токова који дренирају јужне падине ове планине, као значајније треба поменути следеће: Шаркудин-Шидска Шидина, Мохарач, Ремета, Манђелос, Врањски поток, Мутаљ Шуљански, Мутаљ Бешеновски, Стејановачки Поток, Ровача, Велики поток, Борковац, Јеленце, Међеш, Добри Дол, Шелевренац, Љуково и Будовар-Патка. Значајнији потоци северних падина су: Нештински, Чедомир, Свилошки, Текениш, Лишвар, Поторањски, Черевихки, Шакотинац, Козарски, Часорски, Думбово, Белегир, Раковачки, Сентић, Шандоровац, Лединачки, Новоселски, Роков, Селиште, Ешиковачки, Липов, Матеј.

За смањење утицаја брдских вода на плављење обрадивих земљишних површина, да би се обезбедио део вода за наводњавање у периодима суше, изграђене су мале акумулације (вештачка језера).

Вештачка језера представљају антропогени чинилац од утицаја на стање сливова и режим вода. На фрушкогорским токовима који дренирају њене јужне падине изграђено је 13 акумулација (Сот, Брује, Мохарач, Баракут Бингула, Загата Чалма, Врањеш, Бешеново Мутаљ, Кудош, Боковац, Шатринци Међеш, Добродол, Шелевренац и Љуково). Предвиђено је да се на јужним и северним падинама изгради још 20 акумулација и микроакумулација.

Минералне сировине: Сложена геолошка историја хорст структуре Фрушке горе, изражена кроз стварање бројних литостратиграфских јединица, вишеструких тектонских покрета и више пута обнављане магматске активности, условила је стварање већег броја лежишта различитих минерално-сировинских ресурса, првенствено неметала и угља, док се за металичне минералне сировине може констатовати да су оне на садашњем степену истражености, практично остале на нивоу појава.

Неметаличне минералне сировине су релативно бројне и разноврсне и обухватају: цементне лапорце, кречњаке, доломите, пешчаре, латите (трахите), дацитско-андезитске стене, неолитске и друге туфове, бентоните, опекарске глине, магнезите, пескове, јувелирске сировине, азбест силиковани серпентинит.

На простору Фрушке горе се експлоатишу следеће неметаличне минералне сировине⁸: цементни лапорци, ломљени камен и лес и различите глине.

Цементни лапорци граде релативно широк појас од потока Думбова на западу, преко Беочина, па до Буковца на истоку. Експлоатишу се на површинском копу у Беочину. Истражене резерве и њихове појаве на више локалитета указују да су количине лапораца такве, да се они могу експлоатисати у врло дугом временском периоду. Беочинска фабрика цемента користи још и горњокредне лапорце и лапоровите кречњаке из каменолома „Средње брдо“ на Андrevљу. Они су раније експлоатисани на Ердељском брду изнад Беочина, у каменолому код Бешенова, на копу „Бели камен“ и копу „Мутаљ“ код Бешенова. Појава ових кречњака је на више локалитета: „Стрмоглавице“ – јужно од Врдника, код Лежимира, код манастира Старо Хопово, Шишатовца и Кувеждин, а били су коришћени и за изградњу поменутих манастира.

Најпознатији копови у којима се добија *ломљени камен, трахит и латит*, су „Кишњева глава“ и „Сребро“.

Кречњаци и доломити, тријаске старости, раније су експлоатисани за грађевинске потребе на више локалитета: код Парагова, код Сремских Карловаца, Врдника, у Јазку, Малој Ремети, Бешенову и Црвеној кречани. Сви наведени каменоломи су напуштени и у њима се сада не вади камен. Кречњаци и калкшисти из метаморфног комплекса вађени су између Ердевика и Љубе.

Лес и различите глине се користе у индустрији грађевинске опеке на више локалитета. Најважнији су: из циглана у Сремским Карловцима, Петроварадину и др.

Осим неметаличних минералих сировина, испитивања на Фрушкој гори су показала да има појава металичних минералних сировина, минерала бакра и никла, а вероватно и хромита.

Највреднија енергетска сировина до 1931. године је био мрки угаљ из врдничког угљеног басена. Тада је дошло до потапања најбогатијег дела лежишта топлом подземном водом, а рудник је затворен 1968. године.

Лигнит је регистрован на северним и јужним падинама Фрушке горе. На северној страни планине утврђен је лигнит на следећим локалитетима: на обали Дунава (од Чортановаца до Сремских Карловаца), у Гргетегу, Великој Ремети, Буковцу, Сремској Каменици, Лединцима, Черевиху и др. У Черевиху је био у малим количинама и експлоатисан.

Потенцијални извори енергије на простору Фрушке горе су и дубоке термалне воде.

⁸ Извор: Студија - Геолошки услови рационалног коришћења и заштите простора Фрушке горе

У границама обухвата Просторног плана се налазе следећи активни површински копови:⁹ „Филијала“ (цементни лапорац), „Мутаљ“ (кречњак), ИГМ „Стражилово“, Сремски Карловци, ДОО „Анђелковић“, Черевих и СЗР „Маркос 2“, Марадик (опекарске глине).

По завршетку експлоатације за одређени број површинских копова урађена је пројектна документација и спроведена рекултивација до одређене фазе (техничка делимично и биолошка на незнатним површинама), док је већи део напуштен и поступак ревитализације није спроведен.

За осам напуштених површинских копова урађени су пројекти рекултивације, а извршена је рекултивација шест напуштених копова. Намена свих рекултивисаних локалитета је образовна, истраживачка и туристичко-рекреативна.

3.1.3. Културно-историјско наслеђе

Непокретно културно наслеђе је заступљено и неравномерно распоређено на укупном подручју обухвата Просторног плана. За потребе сагледавања културног и историјског наслеђа, материјалних остатака у обухвату Просторног плана, коришћени су подаци из:

- Одлуке о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 16/90);
- Одлуке о утврђивању граница заштићене околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 12/16);
- Прелиминарних података, добијених од Републичког завода за заштиту споменика културе Београд (у даљем тексту: РЗЗСК) за потребе израде материјала за рани јавни увид за подручје обухвата Просторног плана;
- Предлога Услови чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара која уживају предходну заштиту и њихове заштићене околине са прегледом непокретних културних добара и добара под претходном заштитом и њихове заштићене околине по насељеним местима, врстама и категоријама за потребе израде ПППН система за наводњавање Срема (РЗЗСК, 2016. год.);
- просторних планова јединица локалних самоуправа и планова генералне регулације насеља у обухвату Просторног плана;
- документације добијене за потребе израде Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године:
 - Студија заштите непокретних културних добара (Покрајински завод за заштиту споменика културе, 2003. год.);
 - Документациона основа Просторног плана посебне намене Фрушке горе до 2022. године (Завод за заштиту природе Србије, Одељење у Новом Саду, 2003. године).

Увидом у наведену документацију може се констатовати да се у подножју Фрушке горе човек населио врло рано и да се углавном задржавао на приобаљу Дунава, његових притока и притока Саве које се спуштају са фрушкогорских падина.

Први материјални трагови присуства на овом подручју потичу из периода мезозолита (крај мезозолита): керешка и старчевачка култура. Сачувани су и материјални трагови из: млађег неолита (винчанска култура), античког периода, периода борби око римских северних граница и пада Сирмијума, периода надирања Авара и Словена и њихове борбе са Византијом (улазак у средњи век). Борбе Авара са Францима крајем VIII века уводе ово подручје у сферу експанзије Западног царства. Учвршћује се црквена организација (Срем добија епископију, а у XXVIII веку бискупију).

9 Извор: Мастер план одрживог развоја Фрушке горе од 2012-2022. године

Турски упади у Срем крајем XXIV века најављују ново немирно поглавље историје. Турци су своју власт организовали углавном по градовима, који су тако добијали турски карактер. После закључења Карловачког мира 1699. године јужни градови и даље остају под Турцима. Становништво из њих се сели у хришћанску Угарску и задржава се на падинама Фрушке горе, у прњаворима подигнутих или обновљених манастира. На подручју Фрушке горе је изграђен велики број манастира у средњем веку. Неки уопште нису сачувани, а преостали су много изгубили од свог првобитног изгледа. Подигнути су углавном у периоду до XXVIII века. Њихов значај за историју и културу је велики. Настали су из верских побуда, али се њихов утицај у средњем веку проширио и на културу и економију. Фрушкогорски манастири су у XXVIII и почетком XXIX века постали, поред великих духовних центара, и значајне иконописачке радионице. У Другом светском рату сви манастири су мање или више оштећени или спаљени. Последњих двадесет година се ревитализују уз помоћ државе и донација.

Током Другог светског рата на Фрушкој гори био је организован народноослободилачки покрет народа Војводине против фашизма. Најзначајнији споменик овог периода је споменик „Слобода“ на Иришком венцу.

Са становишта заштите и презентације непокретне културне баштине најзначајније је рубно подручје Националног парка са контактним делом заштитне зоне:

- јужни обронци Фрушке горе, са комплексима манастира и њихових прњавора (манастир Кувеждин и насеље Дивош, остаци манастира Бешеново и насеље Бешеново Прњавор, манастир и насеље: Мала Ремета, Јазак, Врдник...);
- северни обронци Фрушке горе са манастирима Беочин и Раковац и насељима на десној обали Дунава: Нештин, Сусек, Банаштор, Черевећ, Беочин, Раковац, Лединци, Сремска Каменица и Буковац;
- Петроварадин са Петроварадинском тврђавом;
- Историјски град Сремски Карловци;
- Лесни одсек источних обронака Фрушке горе са насељем Чортановци и Стари Сланкамен где се налази вредно градитељско наслеђе и велики број археолошких локалитета (подручје несталих надземних материјалних трагова културне баштине).

Централно подручје Националног парка обухвата претежно споменике новије историје.

3.1.3.1. Непокретна културна добра од изузетног значаја

У подручју обухвата Просторног плана се налази 25 непокретних културних добара од изузетног значаја и то: две просторне културно-историјске целине (ПКИЦ), 20 споменика културе и три знаменита места.

Табела 2. Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја

	ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКА ЦЕЛИНА	МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Градско језгро Сремских Карловаца	Ср. Карловци	Сремски Карловци
2.	Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе		Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Нови Сад, Ср. Митровица, Шид; обухвата подручје Националног парка Фрушка гора

На Карти бр. 2. „Природна и културна добра са предлогом границе зоне утицаја на посебну намену“ дат је шематски графички приказ ПКИЦ „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“.

Табела 3. Споменици културе од изузетног значаја¹⁰

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Кућа у Нештину у Ул. Коче Поповића 34	Нештин	Бачка Паланка
2.	Манастир Беочин	Беочин	Беочин
3.	Манастир Раковац	Раковац	Беочин
4.	Црква Св. Николе	Стари Сланкамен	Инђија
5.	Манастир Велика Ремета	Велика Ремета	Ириг
6.	Манастир Врдник-Раваница	Врдник	Ириг
7.	Манастир Гргетег	Гргетег	Ириг
8.	Манастир Јазак	Јазак	Ириг
9.	Манастир Крушедол	Крушедол	Ириг
10.	Манастир Мала Ремета	Мала Ремета	Ириг
11.	Манастир Ново Хопово	код Ирига	Ириг
12.	Манастир Старо Хопово	код Ирига	Ириг
13.	Сретењска црква	Крушедол	Ириг
СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
14.	Манастир Дивша	код Визића	Ср. Митровица
15.	Манастир Кувеждин	код Дивоша	Ср. Митровица
16.	Манастир Петковица	код Шишатовца	Ср. Митровица
17.	Манастир Шишатовац	Шишатовац	Ср. Митровица
18.	24 споменика културе у граници просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца	Ср. Карловци	Ср. Карловци
19.	Манастир Привина Глава	Привина Глава	Шид
20.	Православна црква	Моловин	Шид

У посматраном подручју је 15 манастира који су споменици културе од изузетног значаја и 16 заштићених околна манастира (од Манастира Бешеново остали су само темељи).

Табела 4. Знаменита места од изузетног значаја

ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Место битке код Сланкамена 1691.год.	Ст. Сланкамен (у атару)	Инђија
2.	Споменик на брду „Везирац“, место битке код Петроварадина 1716.год.	Петроварадин - обухвата тромеђу Ср. Карловаца, Петроварадина и Буковца	Нови Сад
3.	Капела мира - Место Карловачког мира 1699.год.	Ср. Карловци	Ср. Карловци

3.1.3.2. Непокретна културна добра од великог значаја

У подручју обухвата Просторног плана је 68 непокретних културних добара од великог значаја и то: три просторне културно-историјске целине, 59 споменика културе, једно знаменито место и пет археолошких налазишта.

Табела 5. Просторне културно-историјске целине од великог значаја

ПРОСТОРНЕ КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Старо језгро Ирига	Ириг	Ириг
2.	Горња и доња Петроварадинска тврђава са подграђем	Петроварадин	Нови Сад
3.	Дворац и парк у Сремској Каменици	Ср. Каменица	Нови Сад

¹⁰ У табелама су бојом одвојени споменици културе према припадности општини/граду

Табела 6. Споменици културе од великог значаја

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Воденица	Нештин	Бачка Паланка
2.	Српска православна црква Св. Кузмана и Дамјана	Нештин	Бачка Паланка
3.	Српска православна црква Св. Георгија	Баноштор	Беочин
4.	Сеоска кућа у Станковићевој ул. број 4	Беочин	Беочин
5.	Српска православна црква Преображења	Беочин	Беочин
6.	Чардак у Фрушкогорској ул. број 97	Свилош	Беочин
7.	Српска православна црква Св. арханђела Гаврила	Сусек	Беочин
8.	Римокатоличка црква Св. Јосипа	Черевих	Беочин
9.	Српска православна црква Св. Саве	Черевих	Беочин
10.	Српска православна црква Ваведења	Бешка	Инђија
11.	Војнограничарска зграда	Крчедин	Инђија
12.	Српска православна црква Св. Николе	Крчедин	Инђија
13.	Српска православна црква Св. Саве	Марадик	Инђија
14.	Римокатоличка црква Св. Михаила	Нови Сланкамен	Инђија
15.	Родна кућа Ђорђа Натошевића	Ст. Сланкамен	Инђија
16.	Тврђава	Ст. Сланкамен	Инђија
17.	Српска православна црква Св. Николе	Чортановци	Инђија
18.	Врдничка кула	Врдник	Ириг
18.	Кућа у којој је живела Милица Стојадиновић Српкиња	Врдник	Ириг
19.	Српска православна црква Св. Јована Претече	Врдник	Ириг
20.	Термоцентрала рудника угља	Врдник	Ириг
21.	Српска православна црква Св. Николе	Ириг	Ириг
22.	Српска православна црква Св. Теодора Тирона	Ириг	Ириг
23.	Српска православна црква Успења Богородице	Ириг	Ириг
24.	Српска православна црква Св. Николе	Јазак	Ириг
25.	Српска православна црква Св. Николе	Нерадин	Ириг
26.	Воденица	Ривица	Ириг
27.	Српска православна црква Преображења	Шатринци	Ириг
28.	Православна црква рођења Пресвете Богородице	Буковац	Нови Сад
29.	Манастир Ковиљ	Ковиљ	Нови Сад
30.	Споменик посвећен ратницима Првог светског рата	Ковиљ	Нови Сад
31.	Жупна црква Светог Јурја и жупни дом	Петроварадин	Нови Сад
32.	Кућа у којој је живео Јован Јовановић Змај	Ср. Каменица	Нови Сад
33.	Кућа из 18. века, Карађорђева улици број 21	Ср. Каменица	Нови Сад
34.	Православна црква Рођења Пресвете Богородице	Ср. Каменица	Нови Сад
35.	Две старе „Турске чесме“	Ст. Лединци	Нови Сад
36.	Остаци средњевековне цркве на локалитету „Клиса“	Ст. Лединци	Нови Сад
37.	Српска православна црква Св. Николе	Стејановци	Рума
38.	Српска православна црква Св. архистратига Михаила	Гргуревци	Ср. Митровица
39.	Српска православна црква Св. Георгија	Дивош	Ср. Митровица
40.	Сеоска кућа у Пинкијевој улици 27	Лежмир	Ср. Митровица
41.	Српска православна црква Св. Георгија	Лежмир	Ср. Митровица
42.	Српска православна црква Св. Георгија	Манђелос	Ср. Митровица
43.	Српска православна црква Св. Николе	Шуљам	Ср. Митровица
44.	Српска православна црква Св. Николе	Бачинци	Шид
45.	Српска православна црква Св. Петра и Павла	Беркасово	Шид
46.	Тврђава	Беркасово	Шид
47.	Амбар у Улици маршала Тита број 42	Гибарац	Шид
48.	Амбар у Улици маршала Тита број 7	Гибарац	Шид
49.	Римокатоличка црква Св. Ивана Непомука	Гибарац	Шид
50.	Римокатоличка црква Св. Михајла	Ердевик	Шид
51.	Српска православна црква Св. Николе	Ердевик	Шид
52.	Римокатоличка црква Св. Тројства	Кукујевци	Шид
53.	Сеоска кућа у Улици ЈНА број 5	Љуба	Шид
54.	Српска православна црква Св. Димитрија	Љуба	Шид
55.	Римокатоличка црква Св. Катарине	Сот	Шид
56.	Зграда „Руски двор“	Шид	Шид
57.	Кућа Саве Шумановића	Шид	Шид
58.	Галерија слика „Сава Шумановић“	Шид	Шид
59.	Српска православна црква Св. Николе	Шид	Шид

Табела 7. Знаменита места од великог значаја

ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Гроб Бранка Радичевића на Стражилову	Ср. Карловци	Ср. Карловци

Табела 8. Археолошка налазишта од великог значаја

АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Градина - локалитет средњовековног манастира	Нови Раковац	Беоцин
2.	Калакача	Бешка	Инђија
3.	Акуминкум	Ст. Сланкамен	Инђија
4.	Михаљевачка шума	Чортановци	Инђија
5.	Локалитет у Гргуревцима – остаци манастира Св. Гргура	Гргуревци	Ср. Митровица

3.1.3.3. Остала непокретна културна добра

У подручју обухвата Просторног плана је 37 осталих непокретних културних добара и то: 31 споменик културе, два знаменита места и четири археолошка налазишта.

Табела 9. Остали споменици културе

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА/ГРАД
1.	Дворац у Беоцину	Беоцин	Беоцин
2.	Црква Св. Арханђела Михаила и Гаврила	Грабово	Беоцин
3.	Српска православна црква Ваведења Богородице	Свилош	Беоцин
4.	Родна кућа народног хероја Димитрија Лазарова „Раше“	Черевих	Беоцин
5.	Млин на ваљке	Бешка	Инђија
6.	Споменик стрељаним мештанима села Бешка у порти СПЦ	Бешка	Инђија
7.	Спомен простор на обали Дунава	Крчедин	Инђија
8.	Старо гробље са надгробним споменицима из XIX в.	Крчедин	Инђија
9.	Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора	Чортановци	Инђија
10.	Остаци турског купатила у Ул. Стјепана Радића	Стари Сланкамен	Инђија
11.	Кућа из НОБ у Улици Пеке Дапчевића број 60	Ириг	Ириг
12.	Кућа народног хероја Анке Матић Грозде у Улици Анке Матић број 32	Ириг	Ириг
13.	Споменик „Кипови“ у знак сећања на епидемију куге	Ириг - Рума	Ириг
14.	Споменик у НОБ погинулим члановима породице Јовичић	Јазак	Ириг
15.	Родна кућа Илије Нешина	Ковиљ	Нови Сад
16.	Српска православна црква Светог апостола Томе	Ковиљ	Нови Сад
17.	Кућа са окућницом у Ул. Патријарха Рајачића 14	Петроварадин	Нови Сад
18.	Римокатоличка црква Марија Снежна на Текијама	Петроварадин	Нови Сад
19.	„Шпилерова кућа“ у Ул. Владимира Гортана број 8	Петроварадин	Нови Сад
20.	Споменик Јовану Јовановићу Змају на Змајевом тргу	Ср. Каменица	Нови Сад
21.	Два надгробна споменика на српском православном гробљу (Ј. Јовановићу Змају и Новаку Радонићу)	Ср. Каменица	Нови Сад
22.	Зграда из XVIII века, Дунавска улица број 5	Ср. Каменица	Нови Сад
23.	Комплекс „Енглеско-југословенске дечије болнице“	Ср. Каменица	Нови Сад
24.	Родна кућа народног хероја Стевана Петровића Брила	Стејановци	Рума
25.	Капела породице Николић на Горњем гробљу на Черату	Ср. Карловци	Ср. Карловци
26.	Два надгробна споменика на Чератском гробљу	Ср. Карловци	Ср. Карловци
27.	Три надгробна споменика на Магарчевом брегу	Ср. Карловци	Ср. Карловци
28.	Родна кућа народног хероја Бока Палковљевића Пинкија	Манђелос	Ср. Митровица
29.	Амбар у Партизанској улици број 103	Беркасово	Шид
30.	Вајат у Змај Јовиној улици број 27	Шид	Шид
31.	Зграда штампарије Социјалистичке странке	Шид	Шид

Табела 10. Остала знаменита места

ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора	Чортановци	Инђија
2.	Рохалъ базе	Дивош	Ср. Митровица

Табела 11. Остала археолошка налазишта

АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Археолошки локалитет Марин до	Раковац	Беоцин
2.	Некропола из IV века на потесу Крушевље	Свилош	Беоцин
3.	Археолошки локалитет Градац	Черевих	Беоцин
4.	Археолошко налазиште - некропола Бељњача у Мичуриновој улици број 29	Шид	Шид

3.1.3.4. Добра у поступку утврђивања за непокретно културно добро

У подручју обухвата Просторног плана налазе се четири добра која су у поступку утврђивања за културно добро.

Табела 12. Преглед добара у поступку утврђивања за културно добро

ЦЕЛИНЕ И ОБЈЕКТИ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Комплекс СПЦ Вазнесења Господњег са парохијским домом и родном кућом Лазе Костића	(Горњи) Ковиљ	Нови Сад
2.	Комплекс Римокатоличке цркве Св. Рока са Новомајурским гробљем, Крижним путем и Калваријом	Петроварадин	Нови Сад
3.	Римокатоличка црква Светог Крижа на Змајевом тргу	Ср. Каменица	Нови Сад
4.	СПЦ пренос моштију Светог Николе	Стари Лединци	Нови Сад

3.1.3.5. Добра која уживају претходну заштиту

У подручју обухвата Просторног плана се у поступку утврђивања за културно добро налази 1020 добара која уживају предходну заштиту:

- 589 појединачних објеката, амбијенталних целина и меморијалних комплекса и спомен обележја;
- 431 археолошки локалитет, од чега је осам археолошких локалитета на којима су се некад налазили манастири.

Према подацима објављеним на порталу Републичког завода за заштиту споменика културе у подручју обухвата Просторног плана налази се део Граница римског Царства – римски Лимес. Документација за дунавски Лимес у Србији припремљена је у циљу да се постојећа добра римског Лимеса на територији држава у Подунављу допуне на Листи светске баштине. У подручју обухвата Просторног плана налази се шест локалитета римског Лимеса у Provincia rannonia inferior (прелиминарна листа): Баноштор (Malata Bononia), Черевих, Думбово, Петроварадин (Cusum), Чортановци (Ad Herculae) и Сланкамен (Acumincum).

3.1.3.6. Културно и уметничко стваралаштво

У подручју обухвата Просторног плана одржавају се манифестације, фестивали и смотре од изузетног значаја за развој културе и уметности у АП Војводини и Републици Србији:

- музичко и музичко сценско стваралаштво: EXIT - Nois Summer Festival у Новом Саду на Петроварадинској тврђави;
- ликовно стваралаштво: Ликовна колонија Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине у Чортановцима;
- филмско стваралаштво: МЕФЕСТ - Међународни фестивал туристичког, еколошког и спортског филма у Врднику;
- књижевно стваралаштво: Бранково коло у Сремским Карловцима; Међународна књижевна колонија Српског књижевног друштва у Чортановцима;

- часописи за културу и уметност на језицима народа и националних мањина који живе у Покрајини и дечији часописи, на српском језику: „Кровови“, издавач: Културни центар „Карловачка уметничка радионица“ у Сремским Карловцима.

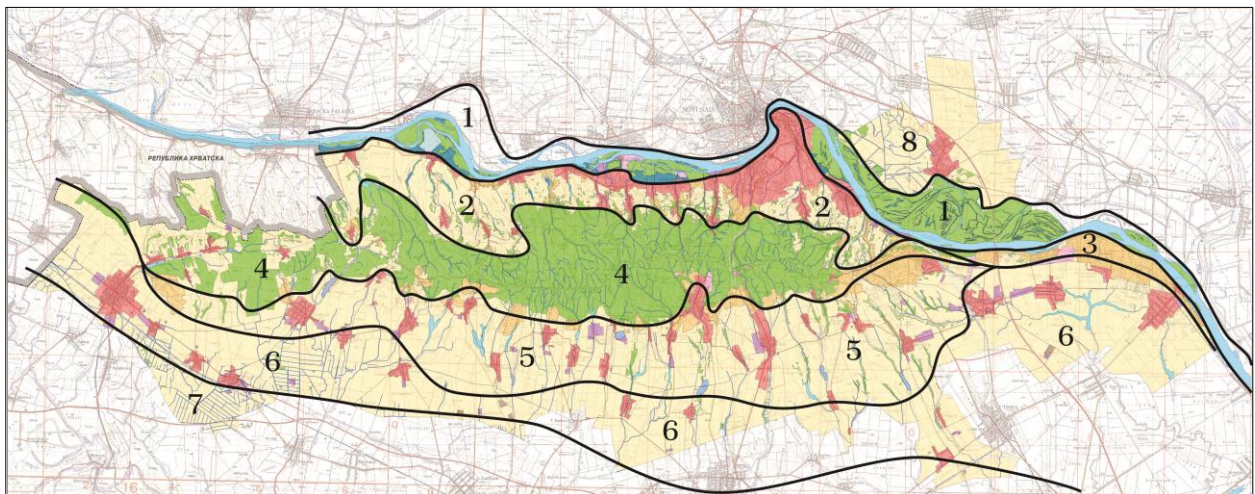
3.1.4. Карактер предела

У односу на специфичне карактеристике макрорегиона, простор који обухвата Просторни план припада *Војвођанско-панонско-подунавском макрорегиону*.

У недостатку документа Карактеризације предела за Национални парк, који је предвиђен Регионалним просторним планом АПВ, за потребе израде овог Просторног плана, као основа за анализу карактера предела, поред прибављених података, користиће се и „Анализа стања карактера предела“¹¹. Типови карактера предела су анализирани и класификовани кроз сагледану композицију и конфигурацију структуре предела, систем хомогених јединица и процену њихове осетљивости.

Предео Фрушке горе спада у културне пределе у којима се налазе елементи који говоре о његовом историјском пореклу. На основу анализе оцене карактера предела, издвојено је осам основних типова карактера предела на простору обухвата Просторног плана који су приказани на шематском приказу (слика бр. 3):

1. Инундационо подручје обале Дунава са ритовима и адама;
2. Висока десна обала Дунава и предео обрадивих северних обронака Фрушке горе са насељима;
3. Лесни одсек источних обронака Фрушке горе и седиментног профила око насеља Стари Сланкамен;
4. Предео шумовитих, северних и јужних обронака Фрушке горе са комплексима манастира, прњавора и насеља уз њих;
5. Комплекси обрадивих површина и агрошумских простора на лесној тераси Срема са насељима;
6. Аграрне површине са насељима на лесној заравни Срема;
7. Комплекси обрадивих површина на Сремској флувијалној плавинској лепези;
8. Аграрне површине алувијалне тераса леве обале Дунава око насеља Ковиљ.

Слика 3. Шематски приказ основних предеоних типова у обухвату Просторног плана

11 Извор: План развоја шума у НП „Фрушка Гора“ од 2015-2024. године

Структура сваког од наведених типова карактера предела анализира се у сврху одређивања смерница и мера којима ће се ојачати постојећи карактер предела или ублажити притисак који негативно утиче на вредност карактера предела. На тај начин анализирана структура указује на значај и осетљивост сваког од типова.

Инундационо подручје обале Дунава са ритовима и адама: Река Дунав са својим инундационим подручјем обухвата јединствени водни простор који поред главног речног тока обухвата и рукавце, аде, баре и мртваје, приречне шуме и шибљаке. Тако формирана просторна матрица око Дунава, својим континуитетом и повезаношћу, доминантно гради композицију структуре овог предела.

За разлику од ових природних ентитета који су по свом пореклу блиски природној, саставни део матрице чине и фрагментарно распоређени елементи антропогеног порекла: комплекси аграрних и агрошумских простора, рибњака, хидротехнички објекти за заштиту од вода, саобраћајна инфраструктура и фрагменти градског зеленила.

Интегрална органска форма је једно од главних обележја композиције предеоних елемената овог типа, а његова осетљивост се може изразити кроз нарушавање такве конфигурације која је носилац диверзитета екосистема.

Висока десна обала Дунава и предео обрадивих северних обронака Фрушке горе са насељима: Композицију овог предела чини систем аграрних површина северних обронака Фрушке горе (састављен од винограда, воћњака, ораница и фрагмената агрошумских површина) са насељеним местима Чортановци, Сремски Карловци, Буковац, Петроварадин, Сремска Каменица, Лединци, Раковац, Беочин, Черевих, Баноштор, Свилош, Грабово, Сусек, Луг, Визић и Нештин. Образац насељавања северних обронака Фрушке горе се сагледава и кроз изражено простирање зона викенд насеља, које карактерише мала густина изграђености на уситњеним парцелама пољопривредног земљишта. Формиране на мрежи атарских путева, између традиционалних насеља, викенд зоне, уз мање прекиде, стварају континуалну структуру линијског урбаног просторања од Нештина до Чортановаца и тиме представља значајан фактор у компоновању карактера овог типа предела.

Конфигурација структуре предела условљена је морфологијом терена коју формира делувијално полувијални рељеф интезивног спирања и јаружања који је, спуштајући се према обалама Дунава, настао у елувијалним процесима.

Структура простирања викенд зона и одсуство контролисаног и усмереног развоја насеља је показатељ нарушеног стања које значајно одступа од историјске форме овог подручја. Каменоломи и цементара, као девастирани елементи, указују на лабилност овог предела, али и могућност његове рекултивације.

Лесни одсек источних обронака Фрушке горе и седиментног профила око насеља Стари Сланкамен: Посматрајући простор у обухвату Просторног плана, јасно се уочава физиономија благо заталасаног и заравњеног лесног платоа Срема, који се на обали Дунава код насеља Стари Сланкамен нагло завршава стрмим одсецима чинећи седиментни вертикални профил лесног платоа.

Репрезентативност карактера овог типа предела огледа се у величини и очуваности геоморфолошке структуре.

Предео шумовитих северних и јужних обронака Фрушке горе са комплексима манастира, прњавора и насеља уз њих: Структуру овог предела чини матрица листопадних шума која доминира композицијом овог типа предела који се простире на северним и јужним обронцима Фрушке горе.

Хомогена и концентрисана матрица шума се према југу наставља мозаичном структуром у којој се смењују: комплекси аграрних простора, агрошумски простори, обрадиве површине, воћњаци, виногради и насеља.

Структуру формирају и карактеристични предеони елементи насеља и манастирских прњавора (Лежимир, Кувеждин, Бешеново, Мала Ремета, Јазак, Врдник...).

Конфигурацију структуре предела формира рељеф умереног спирања и јаружања који је, спуштајући се према обалама Саве, настао у делувијално полувијалним процесима. Геометрију предела формирају дуге линије 28 потока са релативно слабо израженим карактеристикама бујичарских токова (Сенча, Ралинац, Грабовац, Краљевац, Велики поток, Дубочас, Калиновац, Убавац...). Насеља су већином настајала уз манастире (манастирски прњавори), који имају карактеристичну линеарну форму која, у већини случајева, и даље опстаје (Грегетег, Мала Ремета, Бешеновачки прњавор...). Структуру овог типа предела изграђују и фрушкогорски манастири (Велика Ремета, Гргетег, Старо Хопово, Ново Хопово, Раваница, Јазак, Мала Ремета, Бешеново, Кувеждин, Ђипша, Беочин), културна добра од изузетног значаја, који својом архитектуром истичу вредност овог аутохтоног културног предела.

Комплекси обрадивих површина и агрошумских простора на лесној тераси

Срема: Композицијом овог мозаичног предела доминира матрица обрадивих површина у којој су фрагментарно распоређени елементи: агрошумски просторни комплекси аграрних простора и листопадне шуме, као и насеља (Чортановци, Крушедол, Ириг, Врдник, Јазак, Гргуревци). Конфигурација структуре предела формира маринско језерска - лесна тераса чији прелаз ка рељефу јаружања условљава већу динамику и разноврсније облике: од геометријских облика обрадивих површина, квадратне форме насеља Ириг и линијских форми манастирских прњавора до органских форми агрошумских комплекса и природних поточних долина.

Аграрне површине са насељима на лесној заравни Срема: Структура овог типичног аграрног предела се препознаје у доминантној матрици обрадивих површина у којој су на граници са лесном терасом, на висинама од 90 до 120 метара, фрагментарно и равномерно распоређена равничарска насеља са ортогоналном шемом широких уличних регулација (Шид, Ердевик, Манђелос, Стејановици, Павловци, Марадик..).

Предеони елементи листопадних шума (Лазинац, Гај, Грабова...) и агрошумских простора (Чесмин до, Шљиварски до...), као и комплекси обрадивих површина, појединачно, заузимају мање површине. Као елементи антропогеног порекла, у структури су читљиви и елементи система наводњавања и водених површина - акумулација (Борковачко и Павловачко језеро, језеро Шелетовац...)

Конфигурација структуре предела условљена је морфологијом терена коју формира лесна зараван. Доминирају геометријски облици које формирају: поља обрадивог земљишта различите гранулације, систем канала и саобраћајница, као и компактне форме насеља. Степен природности, односно органску форму уносе елементи природних водотокова са вештачким микроакумулацијама.

Комплекси обрадивих површина на Сремској флувијалној плавинској лепези:

Структуру предела чини матрица обрадивог земљишта, која доминантно формира композицију овог предела у којој се поред насеља Кукујевци, Бачинци и Бингула налазе и комплекси агрошумских простора. Конфигурација структуре овог типа предела припада строгој геометријској форми коју стварају поља обрадивих површина и компактна форма насеља.

Доминација једног предеоног елемента, обрадивих површина, без значајног учешћа осталих, говори о лабилној структури и великој осетљивости овог типа предела.

Степен угрожености карактера предела се најбоље огледа у дужини и структури ивице комплекса агрошумских простора, који уносе онај неопходан степен природности у овај антропогено регулисан предео. С аспекта карактера предела, односно степена повезаности живицама, постоји висок степен осетљивости.

Аграрне површине лесне терасе леве обале Дунава око насеља Ковиљ:
Карактер овог типа предела чини структура аграрних површина релативно великих парцела око компактне форме насеља Ковиљ.

На овом простору се спорадично јављају агрошумске површине пре свега уз инундационо подручје Дунава и СРП Ковиљско-петроварадински рит. На геометрију овог предела утиче и траса аутопута Е-75 Београд - Суботица која пресеца ово подручје источно и северно од насеља Ковиљ.

Проценом типова карактера предела Фрушке горе, уочавају се основни проблеми, који се сагледавају кроз композицију и конфигурацију структуре предела у којој су видљиве следеће појаве:

- концентрисања шуме, као предеоног елемента, на једном месту; на тај начин се губи веза са осталим елементима у структури предела што повећава степен његове нестабилности (предеони елементи листопадне шуме, шуме и шибљаци заузимају мањи проценат у типовима предела где доминирају аграрне површине);
- монотоне структуре типова предела аграрних површина у којима су угрожени значајни фрагилни предеони елементи - станишта и екосистеми степског карактера;
- строге геометријске форме коју стварају поља обрадивих површина у структури типова предела;
- девастирани и оштећени елементи структуре предела који су носиоци идентитета – виногради и воћњаци (у типовима предела на високој десној обали Дунава, лесној тераси и заравни Срема);
- девастирани елементи као што су површински копови – БФЦ „Лафарж“ и каменолом Раковац, са два копа „Кишњева глава“ и „Сребро“;
- недовољни проценат предеоних елемената комплекса агрошумских простора и линијских форми зелених структура у атарима насеља;
- простирање зона викенд насеља, које карактерише мала густина изграђености на уситњеним парцелама пољопривредног земљишта.

3.1.5. Становништво

Анализа демографског развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године.

Подручје обухваћено израдом Просторног плана чини 62 насеља, где према попису становништва 2011. године, живи 128.789 становника или око 7,0% војвођанске популације.

Табела 13. Укупан број становника у обухвату Просторног плана

Општина/Град	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. год.			Индекс 2011/2002	
		1991.	2002.	2011.		
Бачка Паланка	Визић	384	349	270	77,4	
	Нештин	984	900	794	88,2	
Беоцин	Баноштор	615	780	743	95,3	
	Беоцин	7757	8058	7839	97,3	
	Грабово	140	138	100	72,5	
	Луг	849	801	709	88,5	
	Раковац	1350	1989	2248	113,0	
	Свилош	347	362	291	80,4	
	Сусек	1134	1132	996	88,0	
Инђија	Черевих	2501	2826	2800	99,1	
	Бешка	5901	6239	5783	92,7	
	Крчедин	2794	2878	2429	84,4	
	Јарковци	310	604	593	98,2	
	Љуково	1247	1604	1525	95,1	
	Марадик	2039	2298	2095	91,2	
	Нови Сланкамен	2823	3455	2994	86,7	
	Сланкаменачки Виногради	278	266	253	95,1	
	Стари Сланкамен	564	674	543	80,6	
	Чортановци	1579	2308	2337	101,3	
Ириг	Велика Ремета	18	42	44	104,8	
	Врдник	3430	3704	3092	83,5	
	Гргетег	73	85	76	89,4	
	Добродол	126	127	107	84,3	
	Ириг	4382	4848	4415	91,1	
	Јазак	1137	1100	960	87,3	
	Крушедол Прњавор	229	277	234	84,5	
	Крушедол Село	362	388	340	87,6	
	Мала Ремета	157	151	130	86,1	
	Нерадин	624	551	475	86,2	
	Ривица	623	657	620	94,4	
	Шатринци	392	399	373	93,5	
	Град Нови Сад	Буковац	2982	3585	3936	109,8
		Ковиљ	5224	5599	5414	96,7
Лединци		1248	1641	1912	116,5	
Петроварадин		11004	13973	14810	106,0	
Сремска Каменица		7753	11205	12273	109,5	
Стари Лединци		630	823	934	113,5	
Рума	Павловци	399	460	393	85,4	
	Стејановци	968	1020	918	90,0	
Сремски Карловци	Сремски Карловци	7403	8839	8750	99,0	
Сремска Митровица-град	Бешеново Прњавор	138	145	83	57,2	
	Бешеново	911	965	841	87,2	
	Гргуревци	1277	1312	1129	86,1	
	Дивош	1506	1585	1361	85,9	
	Стара Бингула	202	190	162	85,3	
	Лежмир	892	947	699	73,8	
	Шишатовац	216	218	211	96,8	
	Манђелос	1429	1533	1319	86,0	
	Чалма	1699	1675	1431	85,4	
	Шуљам	720	744	630	84,7	
Шид	Бачинци	1266	1374	1180	85,9	
	Беркасово	1088	1228	1115	90,8	
	Бингула	888	906	732	80,8	
	Гибарац	815	1158	989	85,4	
	Ердевик	3360	3316	2736	82,5	
	Кукујевци	1698	2252	1955	86,8	
	Љуба	583	559	446	79,8	
	Моловин	305	298	195	65,4	
	Привина Глава	163	221	186	84,2	
	Бикић До	295	336	269	80,1	
	Сот	801	791	679	85,8	
	Шид	14089	16311	14893	91,3	
	Укупно у обухвату Просторног плана		117101	135199	128789	95,3
Војводина		1970195	2031992	1931809	95,1	

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја повећао се за око 10,0%, односно за 11.688 лица. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади ХХ века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у већини насеља, док је депопулација забележена у свега тринаест насеља.

Међутим, у периоду 2002-2011. године у 87,0% насеља забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У периоду 2002-2011. године укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 4,7%, односно за 6.410 лица.

3.1.6. Мрежа и функције насеља, функционално урбана подручја

У подручју обухвата Просторног плана се налазе:

- у целости три општине: Беочин, Ириг и Сремски Карловци;
- делови четири општине: Бачка Паланка, Инђија, Рума и Шид;
- делови Града Нови Сад и Сремска Митровица-град;

са обухваћеним 62 насељена места, и то:

- четири насељена места који су општински, локални центар: Беочин, Ириг, Сремски Карловци и Шид;
- 58 осталих насељених места.

У подручју обухвата Просторног плана се налазе:

- два насељена места општине Рума (Павловци и Стејановци), у центру категорије европских МЕГА 3-град Београд, подручју кластеризације ФУП-а;
- девет насељених места општине Инђија (Бешка, Крчедин, Јарковци, Љуково, Марадик, Нови Сланкамен, Сланкаменачки Виногради, Стари Сланкамен и Чортановци), у подручју преклапања функционално урбаних подручја – ФУП-ова и то: ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд и ФУП међународног значаја-Нови Сад;
- 12 насељених места општине Ириг (Велика Ремета, Врдник, Гргетег, Добродол, Ириг, Јазак, Крушедол Прњавор, Крушедол Село, Мала Ремета, Нерадин, Ривица и Шатринци), у ФУП-у међународног значаја-Нови Сад, подручју кластеризације ФУП-а;
- два насељена места општине Бачка Паланка (Визић и Нештин), осам насељених места општине Беочин (Баноштор, Беочин, Грабово, Луг, Раковац, Свилош, Сусек и Черевих), шест насељених места Града Новог Сада (Буковац, Ковиљ, Лединци и Стари Лединци, Петроварадин, Сремска Каменица) и општина и насељено место Сремски Карловци, у ФУП-у међународног значаја - Нови Сад;
- 10 насељених места Сремске Митровице-града (Бешеново Прњавор, Бешеново, Гргуревци, Дивош, Стара Бингула, Лежмир, Шишатовач, Манђелос, Чалма и Шуљам) и 12 насељених места општине Шид (Бачинци, Беркасово, Бингула, Гибарац, Ердевик, Кукујевци, Љуба, Моловин, Привина Глава, Бикић До, Сот и Шид), у ФУП-у државног значаја - Сремска Митровица.

3.1.7. Јавне службе

Имајући у виду величину и карактер насељеног места које се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе становништва. Планским документима чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе планирано је уређење и изградња постојећих објекте и комплексе јавних служби и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице). За потребе дефинисања посебне намене у посматраном подручју неопходно је сагледати постојеће стање и заступљеност јавних установа и предузећа које могу бити од утицаја на посебну намену.

На основу Одлуке о стицању статуса установе културе од националног значаја („Службени гласник РС“, број 41/13), у обухвату Просторног плана су следеће установе културе од националног значаја:

- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин;
- Галерија слика „Сава Шумановић“ Шид, установа културе којом се доприноси развоју културе и уметности народа и националних мањина у Покрајини.

У обухвату Просторног плана, у Сремској Каменици, је седиште Управљача Националног парка, Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора“.

Значајне јавне службе на посматраном подручју су:

- установа социјалне заштите: Установа за децу и младе, „Дечије село“ Сремска Каменица;
- здравствена установа:
 - Специјална болница за неуролошка и посттрауматска стања Стари Сланкамен;
 - Специјална болница за рехабилитацију Врдник;
 - Институт за онкологију, кардиоваскуларне и плућне болести Војводине, Сремска Каменица;
 - Војномедицински центар Нови Сад, са седиштем у Петроварадину.

3.1.8. Привреда

На подручју обухваћеном израдом Просторног плана од укупно 62 насеља, четири су општински центри: Беочин, Ириг, Сремски Карловци и Шид, који располажу одређеним компаративним предностима и локационо-развојним потенцијалом, а уз Петроварадин представљају насеља са концентрацијом становништва, капацитета индустрије, трговине, услужних делатности и угоститељства. У осталим насељима пољопривреда је доминирајућа привредна грана и носилац развоја.

Постојећи производни капацитети и квалификована радна снага у области пољопривреде, туризма и угоститељства, нису довољно искоришћени. Основна ограничења која отежавају коришћење наведених потенцијала у пуном капацитету везана су и за недостатак инвестиционих улагања и још увек недовољно припремљене кадрове за нове развојне захтеве.

Пољопривредна производња још увек није довољно ефикасна, ни конкурентна, недостају погони за прераду (мањи погони у сеоским насељима), постоје проблеми код пласмана производа, као и у брендирању производа. Значајну шансу развоја пољопривреде чини синергија са туризмом кроз пласман производа, ангажовање у сеоском туризму, мотивисање младих и др. Стимулисањем млађег радно способног становништва за рад у пољопривреди, а нарочито у туризму, са учешћем локалног становништва у туристичкој понуди кроз производе и услуге, зауставио би се или бар стабилизовао тренд опадања сеоског становништва.

Природни потенцијали и богато културно - историјско наслеђе, уз постојеће производне капацитете и квалификовану радну снагу, снажно подижу потенцијал овог подручја у смислу његове укупне конкурентности. Поред тога, подручје обухваћено израдом Просторног плана има и значајан степен кумулиране туристичке атрактивности, што би требало да обезбеди динамичнији привредни развој овог подручја.

Туризам: Природне предиспозиције, културно-историјско наслеђе и материјална база Фрушке горе су фактори који утичу на развој туризма. Најзначајније културне вредности су: Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадин, амбијенталне вредности појединих сеоских насеља и манастирских прњавора и појединачни споменици. За разлику од природних вредности, културне вредности су постигле већу атрактивност и посећеност последњих година.

У досадашњем развоју, туризам је углавном био пратећа, а често и споредна грана, ретко када прихваћена као врло захтевна и својствена привредна грана, која резултате развоја даје само уз велика улагања. Досадашњи ниво развијености туризма је такав да заправо на Фрушкој гори има само активности сродних туризму, те нема ни адекватних материјалних ефеката од његовог развоја.

Активности које се најчешће одвијају на посматраном подручју су:

- ђачке и друге организоване екскурзије, односно обиласци Стражилова и фрушкогорских манастира, у организацији туристичких агенција или у самоорганизаацији учесника екскурзија;
- планинарске активности - традиционалне и свакодневне, уз добру организацију и одржавање система пешачких стаза;
- самоиницијативни излети и посете Фрушкој гори љубитеља ове планине.

Од облика туризма, на простору обухвата Просторног плана, заступљени су:

- екотуризам: на заштићеним подручјима у обухвату Просторног плана, у највећој мери на подручју Националног парка;
- културни: у склопу обиласка фрушкогорских манастира као верски туризам, винске руте, манифестације у области културе, школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле;
- рекреативни: стационарни и специјализовани (планинарење и пешачење љубитеља природе, видиковци на Иришком венцу, Стражилову, Бранковцу и Змајевцу, излетишта Иришки венац, Тестера, Летенка, Змајевац, Липовача и др., купање на језерима и акумулацијама и спортске игре итд.);
- здравствени: рекреативни-превентивни одмор за децу, омладину, раднике и специјализоване групе (спортисти, инвалиди итд.), као и лечилишни у бањама (Специјална болница за рехабилитацију у Старом Сланкамену и Бања Врдник) и климатско лечење;
- рурални: за који постоје услови на Фрушкој гори у виду боравка у сеоским домаћинствима, салашима, етно-кућама и сл.);
- риболовни и ловни туризам: риболовни на језерима, акумулацијама и Дунаву, а ловни на површинама ловишта „Национални парк Фрушка гора“ и ширем подручју Фрушке горе.

Шумарство и лов: Привредна функција шума у оквиру Сремског и Јужнобачког шумског подручја је присутна само у наменским целинама у којима се не одвија функција заштите. Одвија се преко продаја дрвних производа, а обавља се највећим делом у оквиру шумских подручја.

У оквиру шума Националног парка „Фрушка гора“, где је основна функција шума заштита, привредна функција се остварује кроз пласман техничког дрвета (тополе, храста, липе, багрема и букве), пласман огревног дрвета и споредне шумске производе. Коришћење недрвних шумских производа (лековито биље, печурке, дивље воће и сл.), није плански организовано и није адекватно евидентирано, већ је претежно екстезивног карактера.

У оквиру Ловишта „Национални парк Фрушка гора“, као производ су најважнији месо дивљачи, одстрел дивљачи (трофејни одстрел) и остале ловно-туристичке услуге. Ловиште и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

Пољопривреда и риболов: У оквиру обухвата Просторног плана, условно се могу разликовати две целине.

Прву целину представља шири обухват Просторног плана са равничарским земљиште и израженом ратарском производњом, која је врло слична другим равничарским подручјима Срема и Бачке.

Другу целину чини планинско подручје Фрушке горе ван подручја Националног парка, са земљиштем различитих педолошких типова. Ратарство је и у овој целини преовлађујућа пољопривредна грана, али се задњих година виноградарство интензивно обнавља, пре свега у својим традиционалним подручјима (Сремски Карловци, Ириг и северни обод Фрушке горе) уз значајно присуство воћњака.

Значајну специфичност представља подручје Националног парка, које са аспекта пољопривреде представља потенцијал у смислу квалитета пољопривредних продуката. Постоје могућности узгоја аутохтоних раса и екстензивног пашарења. Значајне су и могућности органске производње поврћа, у ограниченом обиму, на за то погодним подручјима, уз коришћење старих аутохтоних сорти. Делови Фрушке горе, који улазе у састав Националног парка, имају идеалне услове за пчеларење, како по саставу вегетационог покривача, тако и по степену очуваности и незагађености, тако да произведени мед има заштићено географско порекло. Велике су могућности и за сакупљање самониклог лековитог биља, али у складу са условима заштите природе.

Рибњак у Сусеку је највећа рибњачка површина (95-140 ha). Ово је полуинтензивни рибњак који се напаја из реке Дунав. Фрушкогорска језера се систематски порибљавају са млађи аутохтоних рибљих врста и служе у сврху спортског риболова.

3.1.9. Инфраструктура

3.1.9.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају три вида саобраћаја: путни-друмски, железнички и водни. Путни-друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у оквиру овог простора и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни-друмски саобраћај: Омогућава доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

Државни путеви I реда

- А1 (Е -75), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);
- А3 (Е -70), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Батровци) - Београд;
- бр. 21 (М-21), Нови Сад - Ириг - Рума - Шабац - Коцељева - Ваљево - Косјерић - Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеница;
- бр. 19 (М-18), веза са државним путем 12 - Нештин - Ердевик - Кузмин - државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Сремска Рача).

Ауто-путеви (Е-75 и мањим делом Е-70), као капацитети највишег хијерархијског нивоа који пресецају простор на правцу север-југ и у мањем делу на правцу исток-запад, омогућавају повезивање на државном нивоу најзначајних центара, као изворишта роба и услуга (Београд - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова и Сремска Митровица - Шид). Задржавају се у оквиру утврђених коридора, са планом активности у циљу реконструкције/изградње, који произилазе из Просторних планова инфраструктурних коридора Е-75 и Е-70 и ППРС.

Основни путни правци овог простора су ДП бр.21 и бр.19, који осим што су основни апсорбери свих саобраћајних токова на овом простору, омогућавају квалитетно повезивање генератора саобраћаја - урбаних центара и мреже највишег (аутопутеви) и нижег нивоа (ДП II реда).

Државни путеви II реда

- бр.119 (P-107), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Нештин) - Беочин - Сремска Каменица;
- бр.100 (M-22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова - Београд;
- бр.123 (P-116), Свилош - Сремска Митровица (веза са државним путем 20);
- бр.120 (P-103), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Шид) - Шид - Кузмин - Сремска Митровица - Рума - Пећинци - Обреновац;
- бр.121 (M-18.1), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Сот) - Шид - Адашевци - државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Јамена);
- бр. 125 (M-22.2), веза са државним путем А1 - Марадик;
- бр. 126 (P-109), Рума - Путинци - Инђија - Стари Сланкамен;
- бр. 313 (P130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100;
- бр.314 (P-106), Ердевик - Бингула - Чалма - Манђелос - Велики Радинци - Рума - веза са државним путем 120;
- бр.315 (P-103.1), Кукујевци - веза са државним путем 19.

Постојећи државни путеви II реда на ширем простору, кумулишу и дистрибуирају сав саобраћај на правцу исток-запад и представљају најважније радијалне правце овог простора. Својом изграђеношћу омогућавају комуникацију између општина у региону Срема и делом са Градом Новим Садам, а одликује их низак степен искоришћености капацитета.

У оквиру обухвата Просторног плана се налазе и општински и некатегорисани путеви који су радијалног облика и повезују насеља и атаре.

Железнички саобраћај: На посматраном простору има тангенцијално пружање на правцу север - југ преко магистралне пруге бр.2 (E-85) коридор X, (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia), на правцу исток - запад преко магистралне пруге бр.1 (E-70) коридор X (Београд) - Стара Пазова Шид - државна граница - (Tovarnik). Локална пруга бр.9, Петроварадин - Беочин, паралелна са пловним путем реке Дунав, више је оријентисана за повезивање града Новог Сада са индустријским капацитетима у општини Беочин.

Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на ниском техничко - технолошком нивоу (неопходна је реконструкција и модернизација за магистралну пругу број 1, реконструкција, модернизација и изградња још једног колосека - за магистралну пругу број 2, потпуна реконструкција за локалну пругу број 9), што је један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада.

Водни саобраћај: Заступљен је преко међународног пловног пута реке Дунав са минималним прихватним - манипулативним и превозним капацитетима.

Ваздушни даљински саобраћај: За потребе овог подручја, одвија се преко аеродрома „Никола Тесла“ (за путнички и карго саобраћај), који у потпуности задовољава садашње обиме захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да **саобраћајна инфраструктура** (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца на нивоу вишег комфора и саобраћајне услуге.

3.1.9.2. Водна инфраструктура

Акумулације: У периоду од 1967. до 1989. године, на јужним падинама Фрушке горе, изграђено је 13 акумулација.

Првенствени циљ изведених акумулација био је да се, користећи природне могућности водотока и преградног места, реше најактуелнији водопривредни проблеми у сливу, а да при томе и цена испорученог m^3 воде из акумулације буде минимална.

При изградњи брана коришћени су локални материјали из зоне обала језера. За све преградне профиле изведене су насуте бране од глиновитог материјала. У зависности од геомеханичког састава тла, земљане бране су са водонепропусним језгром или хомогеног пресека. Укупна висина бране је одређена у зависности од коте нормалног успора у акумулацијама, висине преливног млаза и заштитног надвишења.

Стање изграђености акумулација, могућност њиховог коришћења и одржавања, није задовољавајуће. Неке од акумулација су у надлежности ЈП „Воде Војводине“ (Борковац, Сот и Мохарач), али је већина предата пољопривредним добрима, риболовачким и ловачким друштвима, а неке чак и месним заједницама.

Већина акумулација није никад напунила свој корисни акумулациони простор. Разлог за то је или лоша процена биланса вода при пројектовању, или непланско испуштање воде (кад се користе за рибарство). Такође, неке од њих су пројектоване да се пуне из подсистема за снабдевање водом Срема, који још није изграђен.

Ерозија и бујични токови: Ерозија земљишта је условљена природним и антропогеним чиниоцима. Интензитет тих процеса је резултат интерактивних односа климе, геолошко-педолошке подлоге, рељефа и начина коришћења земљишта, тј. људске активности. Зависност интензитета ерозије од наведених чинилаца је мултифункционална, што је уочљиво и на водотоцима који настају на падинама Фрушке горе. Мада је насељеност предметних сливних подручја релативно ниска, могу се запазити површине захваћене јачим процесима водне ерозије, иако је генерална оцена ерозионих процеса у распону од средње до слабе.

Акумулације на подручју Фрушке горе су углавном мање угрожене од засипања ерозионим наносима, осим за случај постојећих акумулација „Сот“ и „Борковац“. Код ових акумулација коефицијенти угрожености указују на потребу за допунским заштитним анти-ерозионим радовима, које је потребно започети што хитније.

На подручју Срема нема значајнијих и обимнијих радова на уређењу бујичних токова, чак ни у случају акумулација за које није изграђен систем заштите од ерозије и бујица. Радови заштите од бујичних токова и еолске ерозије су изведени само локално за заштиту саобраћајница. Прецизних и систематизованих података о овим радовима нема, јер су деценијама извођени парцијално и многи објекти су одавно ван функције и немају више никакав утицај на промену стања бујичности. Уз то, обим изведених радова је такав да не могу озбиљније утицати на промену ерозионо-бујичног режима ових токова.

Снабдевање насеља водом: Постојећи системи за снабдевање водом насеља на подручју Фрушке горе, су међусобно веома различити, са становишта развијености дистрибуционог система, степена прераде сирове воде, степена прикључености потрошача на систем за организовано снабдевање водом, контроле квалитета воде на изворишту, оствареног степена контроле и санације губитака у мрежи и оствареног степена унутаропштинског повезивања. Један број општина има постројење за прераду воде на изворишту у општинском центру, са системима за организовано снабдевање водом општинских насеља који су у надлежности комуналних предузећа. Већина насеља се снабдева водом из система који су изван контроле јавног комуналног предузећа – из изолованих мрежа, које нису плански развијане и у које се пласира вода са локалних ресурса проблематичног квалитета воде. Системи за снабдевање водом су засновани на раду једног или неколико изворишних бунара, из којих се вода директно пласира у одговарајући развод, посредством одговарајућег агрегата/групе агрегата.

Стање водоводних система се карактерише проблемима у свим његовима деловима и немогућношћу да оствари своје најважније функције:

- недовољна пропусна моћ система (изазвана недовољним профилима цевовода на главним дистрибутивним правцима);
- отежано прихрањивање контрарезервоара - због недовољне пропусности система, као и отежан пласман потребних количина за поједине делове система;
- преоптерећеност система пумпи на извориштима;
- варијације притисака, које, као последица преангажованости пумпи на изворишту, оптерећују целокупан дистрибуциони систем и висок степен физичких процуривања из мреже;
- преангажованост система пумпи на изворишном делу система се, у случају рада бунарских пумпи, манифестује појачаним ангажманом на изворишту, што се неповољно одражава на само извориште;
- нерешено питање висинског зонарања.

Одвођење, пречишћавање и заштита вода: Канализациона мрежа на посматраном подручју заостаје у односу на водоводну мрежу и по броју насеља у којима је започета њена изградња и по обухваћености становништва у насељима у којима постоји. У сеоским насељима се отпадне воде из домаћинства евакуишу у подземље, најчешће преко упијајућих бунара, без претходног исталожавања у непропусној септичкој јами. Отпадне и атмосферске воде се изливају у најближе реципијенте, што свакако може да угрози живи свет у тим реципијентима, а на посредан начин и здравље околног становништва.

Сва испоручена вода индустрији јавља се као отпадна. Како је индустријска делатност на подручју Срема веома хетерогена, тако су и индустријске отпадне воде веома различите по саставу и количини. Посебан значај има чињеница да се индустријске воде углавном не пречишћавају, упркос чињеници да у неким индустријским погонима постоје капацитети за предtretман отпадних вода. Отпадне воде индустрије углавном се испуштају у површинске реципијенте (природне водотоке или вештачке канале), а у неким случајевима и у подземље.

Значајне количине отпадних вода потичу са фарми говеда и свиња које се без претходног пречишћавања испуштају у природне реципијенте.

Поред отпадних вода насеља и индустрије, са урбанизованих подручја потребно је одвести и значајне количине атмосферских вода. Међутим, одвођење атмосферских вода решено је делимично само у склопу општег канализационог система. Његов капацитет је недовољан за поуздано функционисање система. Пречишћавање атмосферских отпадних вода се не врши.

3.1.9.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура: Снабдевање електричном енергијом потрошача на подручју Просторног плана обезбеђено је из дистрибутивног система електричне енергије преко 110/х kV, односно 20(10/0,4) kV трансформаторских станица.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Средњенапонска мрежа је углавном грађена надземно у мањим насељима и ван насеља, осим у централним деловима насеља Ириг, Шид и Беочин.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом надземна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у централним деловима насеља. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити за прелазак на 20 kV напонски ниво.

Термоенергетска инфраструктура: На простору обухвата Просторног плана постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Изграђени су транспортни гасоводи притиска већег од 16 бара и дистрибутивна гасна мрежа притиска до 16 бара, као и други објекти у саставу гасоводне инфраструктуре: ГМРС (главне мерно-регулационе станице), МРС (мерно-регулационе станице).

Јединице локалне самоуправе: Сремска Митровица, Рума, Инђија, Бачка Паланка, Беочин, Ириг и Град Нови Сад имају изграђену гасоводну инфраструктуру. У неким општинама гасификована су сва насељена места док је у неким делимично изведена гасификација. Општина Шид је једина општина у посматраном подручју која није гасификована. У општини Шид, постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних и ПЕ цеви притиска мањег од 16 бара и која је завршена око 85%. Постојећа гасоводна инфраструктура у општини Шид није прикључена на транспортни систем ЈП „Србијагас“-а. Изградњом планираног транспортног гасовода Сремска Митровица-Шид створиће се услови за прикључење и снабдевање општине Шид природним гасом. Траса планираног транспортног гасовода Сремска Митровица-Шид, налази се једним својим делом на овом простору.

Дистрибутери природног гаса на предметном простору су: ЈП „Србијагас“, ЈП „Гас-Рума“, ДП „Нови Сад-гас“, ЈП „Ингас“, ЈП „Срем-гас“.

Обновљиви извори енергије: На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење овог ресурса већих размера. Изграђени су производни објекти, који користе соларну енергију и енергију биомасе/биогаса мањих капацитета, који енергију користе за сопствене потребе, а мање количине предају дистрибутивном енергетском систему.

Енергетска ефикасност: Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског система, преносног и дистрибутивног, као и целокупне секторске потрошње (индустрија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената.

3.1.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронског комуникационог система на подручју обухвата Просторног плана се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. У већим градским центрима, као и у великом броју мањих (све до сеоских насеља), у протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервис).

Целокупно подручје покривено је системом мобилне телефоније и омогућено је пружање квалитетних услуга.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом путем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица. У насељима је изграђен кабловски систем за дистрибуцију радио и телевизијских програма и могућност пружања других сервиса.

У обухвату Просторног плана се налази емисиони објекат-репетитор Бранковац, Црвени Чот, Сремски Карловци и Буковац у систему емисионих веза Радио Телевизије Србије, а преко простора прелазе РР коридори постојећих РР веза на подручјима општина Нови Сад, Рума и Шабац и то: Нови Сад-Иришки Венац, Шабац-Кошутњак, Иришки Венац-Кошутњак, Иришки Венац-Гучево.

3.1.10. Стање животне средине

У обухвату Просторног плана налазе се заштићена подручја са посебним природним вредностима, потенцијално угрожени простори (пољопривредне површине, потоци и др.) и деградирани површине (настале као резултат промена природних услова) и површине под антропогеним утицајем (површински копови, насеља, ерозија, клизишта и сл.).

За подручје обухвата Просторног плана, осим општине Беочин, нису израђени локални регистри извора загађивања. Такође, није успостављен интегрални систем управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду и земљиште. У Националном парку мониторинг квалитета вода је делимично успостављен (само на три каптирана извора), док се мониторинг шума редовно врши, уз праћење ефеката - утицај загађења ваздуха на шумске екосистеме.

На подручју Националног парка данас се налази 16 напуштених површинских копова већих димензија:

1. Парагово 9/1 (Орлово бојиште), између Поповице и Парагова, површине 1,80 ha;
2. Парагово 8/3 на Парагову, уз пут Сремска Каменица-Венац, 1,07 ha;
3. Парагово 8/1 (Козје брдо), северно од Орловца, површине 0,42 ha;
4. Стражилово 2, површине 1,4 ha;
5. Попов хот - Пећина, од гребенског пута према Гргуревцима, површине 0,85 ha;
6. Врдник-Мајдан, са леве стране пута Врдник-Змајевац, површине 2,70 ha;
7. Иришки Венац, иза болнице код раскрснице на Венцу, површине 0,75 ha;
8. Стари каменолом Раковац (Стрелиште), са десне стране пута Раковац- Змајевац, површине 3,13 ha;
9. Ердевик-Кулина, северно од Ердевика, површине 0,53 ha;
10. Кречанске јаме код Лежимира, површина 0,11 ha;
11. Стражилово 1, површине 0,10 ha;
12. Ердељ, изнад насеља Шакотинац, површина око 20 ha;
13. Лежмир-каменолом, близу хотела Лежмир, површина око 0,11 ha;
14. Црвене кречане, у близини одмаралишта Бранковац;
15. Прњавор Јазак, код манастира Јазак, површине око 0,5 ha;
16. Туф код манастира Беочин, са леве стране пута Беочин манастир (лежиште је у површини од 22 ha, а откоп је вршен давно, у површини од око 0,5 ha).

Пројекти рекултивације су урађени за 8 напуштених површинских копова: Галерија-Раковац, Козје брдо, Парагово 1 и 2, Стражилово 1, Стражилово 2, Перина пећина, Лежмир и Стари Раковац.

Управљач је извршио рекултивацију следећих напуштених копова: Галерија-Раковац, Козје брдо, Парагово 1 и 2, Стражилово 1, Стражилово 2, Перина пећина. Намена свих локалитета је образовна, истраживачка и туристичко-рекреативна. У Националном парку се налази велики број бујичних потока.

На предметном простору постоји велик број неуређених депонија, што представља показатељ неадекватне комуналне услуге.

Санација, рекултивација и затварање постојећих депонија у предметном обухвату, након изградње регионалних депонија, трансфер станица и сабирних центара, као законска обавеза, није реализована јер још увек нису изграђене планиране регионалне депоније:

- регионална депонија Сремска Митровица - издата дозвола за пробни рад регионалне депоније 30.01.2014. до изградње центра за сепарацију отпада;
- регионална депонија Инђија - у фази изградње;

- регион за управљање отпадом Нови Сад - израђени локални планови управљања отпадом и регионални план управљања отпадом; локална самоуправа Града Новог Сада определила се да се на постојећој локацији депоније комуналног отпада у Новом Саду изгради регионална депонија на основу Одлуке о изради регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабал, Србобран, Темерин и Врбас („Службени лист Града Новог Сада“, број 45/10).

3.1.11. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Елементарне непогоде: Подручје обухваћено Просторним планом изложено је негативном дејству земљотреса, одроњавања и клизања земљишта, поплава, ветрова, снежних наноса, града, суше и пожара.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, у највећем делу обухвата Просторног плана, утврђен је *земљотрес* јачине VII степени, с тим што у западном делу износи VI степени, док је у крајњем североисточном делу могућ земљотрес јачине VIII степени, за повратни повратни период од 475 година.

Одроњавање земљишта нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава, али представља опасност за објекте који су изграђени близу лесних одсека.

Клизање земљишта је најизраженије на северним падинама Фрушке горе где су и највећа клизишта (подручје десне долине стране Дунава - од Нештина до Сусека; од Банаштора до Черевиха; западни део Сремске Каменице; у Сремским Карловцима подручје Ровина и источни део Сремских Карловаца у ширем подручју Липовца; од циглане у Сремским Карловцима до Бешке; Стари Сланкамен према Чоту.

Поред дунавског типа клизишта, појединачна клизишта су активна у ширем подручју Фрушке горе, али су она знатно мања по површини, плића су и тим клизиштима су најчешће угрожени појединачни објекти.

Део подручја у обухвату Просторног плана спада у *плавна подручја*. Границу северног дела Фрушке горе дефинише река Дунав. Заштита од продора високих дунавских вода решава се изградњом примарних и секундарних одбрамбених насипа. Изграђени насипи на реци Дунав са данашњим степеном одбране урађени су 1965. године после велике поплаве, с тим да су они надвишени до нивоа стогодишње воде уз додатну заштитну висину од 0,70 m до 1,40 m, ради заштите од таласа и преливања. Лева обала Дунава је у потпуности заштићена изграђеним и реконструисаним насипима док је десна обала Дунава (са сремске стране) делимично регулисана насипима, а делимично су остале ритске површине.

Подручје Фрушке горе, карактерише и велики број сталних извора и мањих водотока, од којих многи који полазе са њеног врха не стигну до подножја, већ се губе у лесним деловима тла. Такође, изградњом брана на водотоцима створене су акумулације које, поред основне намене која се односи на наводњавање, имају још и функцију ублажавања поплавног таласа као основног уређења водног режима, снабдевања водом, рибарства, рекреације и спорта и др. Такође, обухваћено подручје изложено је *ветровима* пре свега из југоисточног правца – кошава, а у јужним и југоисточним деловима постоји ризик од јављања штете проузрокован олујним ветровима. Под утицајем јаког ветра, у зимском периоду године може доћи до стварања *снежних наноса*, што негативно утиче на безбедност саобраћаја.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду. Подручје у обухвату Просторног плана не спада у подручја са изразитом појавом града, већ је подложно само повременим продорима олујних и градоносних облака.

Нешто израженији градоносни рејони су северни и западни Срем. Климатски услови, који имају тенденцију повећања температуре, знатно утичу на појаву *суше* која највећу учесталост има у вегетационом периоду, када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

Подручје које обухвата Просторни план обухвата 62 насељена места, од којих су најбројнија насеља сеоског типа, са широким улицама и приземним или зградама мале спратности, тако да се могу појавити *пожари* мањих размера и локалног карактера. Већа опасност од пожара је могућа у насељима мешовитог и градског типа, у којима је и већа густина насељености, као и већа спратност изграђених објеката.

У Националном парку, услед антропогеног утицаја и климатских промена, постоје услови за настајање шумских пожара на отвореном простору.

Техничко технолошке несреће – удеси: На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције, има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Према подацима из Студије просторне диференцијације животне средине на територији АПВ идентификована су два севесо постројења нижег реда, као најугроженији локалитети на подручју обухвата Просторног плана (у Шиду „Викторија оил“ и у Сремским Карловцима „Нестро Дунав“).

У складу са Законом о заштити животне средине и Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), прописана је *повредива зона*, као простор у оквиру кога опасне материје ослобођене у току удеса могу бити у концентрацијама дефинисаним као концентрације од значаја, у којој би требало спроводити ограничене активности односно водити рачуна да не дође до синергетских негативних утицаја са другим сличним постројењима у случају акцидента.

3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

За подручје обухвата Просторног плана коришћени су подаци о начину коришћења простора и основној намени површина из донетих планских докумената (просторни планови подручја посебне намене и плански документи чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе: просторни план града, просторни план општине, урбанистички планови). При изради овог плана коришћени су подаци из важећих планских докумената, прибављених у току израде Анализе спровођења ПППН Фрушке горе до 2022. године.

Прикупљени подаци из урбанистичке и просторнопланске документације не приказују стварно стање начина коришћења простора на планском подручју. Проблематика начина коришћења простора се огледа у следећем: наведеним плановима дата су планска решења, која нису у потпуности реализована, на планском подручју се налази и велики број незаконито изграђених објеката, а подаци о границама грађевинског подручја насеља из планских докумената нису усаглашени са подацима из катастра непокретности надлежног ограна (Републичког геодетског завода).

3.2.1. Шумско земљиште

Површине под шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана се највећим делом налазе у Националном парку.

Мањи део шума у обухвату Просторног плана се налази на јужним и северним падинама Фрушке горе, у приобаљу Дунава, као и у оквиру СРП „Ковиљско-петроварадински рит“.

Шумско земљиште у Националном парку, према Плану развоја шума у Националном парку „Фрушка гора“, у највећој мери је обрасло шумом (22.213,88 ha) и шумским културама (849,50 ha). У Националном парку је необрасло 2.006,78 ha, што са обраслом површином чини 25.070,168 ha.

Већи комплекси шума и шумског земљишта у Националном парку су предвиђени за враћање манастирима у поступку реституције, а мање површине за враћање су ван Националног парка.

На шумском земљишту се налазе објекти у функцији шумске привреде, шумски путеви, ловно производни и ловно технички објекти. Такође, на појединим локалитетима на шумском земљишту су нелегално подигнути објекти, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

3.2.2. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште у обухвату Просторног плана које се налази на простору алувијалне равани, лесне терасе и заравни (равничарски делови обухвата), у највећем обиму се користе за ратарске културе, али и за повртарство.

Виши делови Фрушке горе имају значајнији удео у воћарској и виноградарској производњи, али је и овде ратарство преовлађујућа делатност. Значај воћарства и виноградарства, вишеструко првазилази површине које су под тим културама. Нарочито се истичу северне и североисточне падине Фрушке горе (потез Наштин - Банаштор - Лединци и Сремски Карловци), захваљујући погодним микроклиматским условима. Виноградарство је заступљено и на јужним падинама Фрушке горе (околина Ирига и Ердевика).

3.2.3. Водно земљиште

Водно земљиште јесте земљиште на коме стално или повремено има воде због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водном земљишту се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава, јер је ово земљиште елеменат простора од изузетне важности.

Најатрактивнији део водног земљишта на посматраном подручју је река Дунав. Коришћење, уређење и изградња приобаља Дунава, у смислу:

- коришћења реке као пловног пута, регулисано је ППППН међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII);
- коришћење и уређење СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, који представља скуп рукаваца и остатака ранијих токова Дунава, регулисано је ППППН СРП „Ковиљско-петроварадински рит“;
- коришћење приобалног земљишта (појас непосредно уз корито за велику воду водотока) служи за одржавање заштитних објеката и корита за велику воду и обављање других активности које се односе на управљање водама.

Међутим, на приобалном земљишту реке Дунав има и нелегално подигнутих објеката, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

На посматраном подручју водно земљиште чине и потоци на падинама Фрушке горе који врше интензивну дубинску ерозију терена.

У грађевинском подручју насеља они нису на адекватан начин заштићени од дивље градње уз њихове обале, а сами потоци нису уређени као еколошки коридори са спроведеним мерама заштите од могућих бујичних токова. Такође, потоци нису до сада посматрани као пешачки/бициклички коридори - веза Фрушке горе и Дунава.

На падинама Фрушке горе изграђене су мале акумулације, вештачка језера (акумулације), које су антропогени чинилац од утицаја на стање сливова и режим вода, на чијим обалама, због њихове атрактивности, има и неплански подигнутих објеката.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у заштићеним подручјима врши се у складу са донетим уредбама о заштити.

3.2.4. Грађевинско земљиште

У подручју обухвата Просторног плана, у заштитној зони и ван заштитне зоне Националног парка, грађевинско земљиште је дефинисано:

- у грађевинским подручјима насеља;
- на површинама за стално и повремено становање (зоне кућа за одмор и рекреацију, неформална насеља и сл.);
- на површинама за туристичко-рекреативне и остале намене: туристички локалитети (просторно културно-историјске целине, споменици културе, археолошка налазишта, споменици и спомен обележја) и туристичке делатности (рекреативне и спортске делатности, здравствене и социјалне делатности, верски објекти);
- на површинама за производњу, складиштење, пословање;
- на површинама за техничку и комуналну инфраструктуру и специјалне намене.

У граници Националног парка, од напред наведеног грађевинског земљишта највише су заступљене површине намењене за туристичко-рекреативне и остале намене. У оквиру ове намене највише су заступљене површине намењене комплексима манастира. Од 15 манастира девет је у граници Националног парка (у Националном парку нису манастири: Крушедол, Шишатовац, Петковица, Кувеждин, Привина глава, Раковац и делом Ђипша). Доношењем новог Закона о националним парковима, грађевинско земљиште у грађевинском подручју неких насељених места се, својим малим делом, преклопило са подручјем Националног парка (мали део насеља: Беочин, Лединци, Врдник, Мала Ремета и Сот). Преклапања грађевинског земљишта са Националним парком су уочена и на површинама за стално и повремено становање (зоне кућа за одмор и рекреацију у: Граду Нови Сад и Сремска Митровица-град и општинама Беочин и Ириг). У граници Националног парка нема грађевинског земљишта које је намењено површинама за производњу, складиштење, пословање. У Националном парку постоје туристички локалитети, са постојећим туристичко-угоститељским садржајима који нису дефинисани као грађевинско земљиште.

3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Основна ограничења у коришћењу посматраног подручја се односе на усклађивање свих активности на шумском, пољопривредном, водном и грађевинском земљишту са прописима којима се уређује заштита: природних добара (очување биолошке разноврсности и геодиверзитета), културног наслеђа, предеоног диверзитета и животне средине. У односу на природна добра, основна ограничења у коришћењу простора су дата кроз мере заштите природе, прописане за: заштићена подручја, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошке коридоре, као и за заштитне зоне станишта и коридора. На подручју Националног парка, Законом о националним парковима су утврђена и просторно дефинисана ограничења која се односе на коришћење простора, дефинисањем режима заштите који се утврђују и Планом управљања за Национални парк. За сваки режим заштите су дате мере заштите са одговарајућим забранама и ограничењима радова и активности.

Уредбом о проглашењу СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, на подручју СРП-а утврђен је тростепени режим заштите за просторно дефинисане локалитете, ограничења и дозвољене активности.

Културна добра су добра од општег интереса која, у складу са Законом о културним добрима, уживају посебну заштиту. Заштита непокретних културних добара и њихове заштићене околине, односно добара која уживају претходну заштиту, обезбеђује се и на основу прописа који уређују област планирања и уређења простора и изградњу објеката и заштите животне средине, који представљају ограничења у коришћењу простора.

Одлуком о утврђивању граница заштићене околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја, утврђена је просторно културно-историјска целина (ПКИЦ) и њена заштићена околина. Основна ограничења у коришћењу наведеног простора су дата кроз опште и посебне мере заштите у ПКИЦ и њеној заштићеној околини. У коришћеној документацији за потребе израде Материјала за рани јавни увид, нису евидентирани подаци за границу, режиме заштите и основна ограничења у коришћењу простора за ПКИЦ „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“. На Карти бр. 2. „Природна и културна добра са предлогом границе зоне утицаја на посебну намену“ дат је шематски графички приказ ПКИЦ „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“.

Ограничење у коришћењу на одређеном простору представља забрана грађења објеката, ограничење грађења које се односи на одређену врсте објеката и мере заштите животне средине, а односе се на:

- линијске инфраструктурне коридоре (заштитни појас јавних путева, заштитни пружни појас, зоне заштите: одбрамбених насипа, надземних високонапонских водова, електронских комуникационих система, термоенергетске инфраструктуре);
- инфраструктурне објекте, комплексе и површине (зона заштите изворишта водоснабдевања, зона заштите потока и др.);
- комплексе посебне намене (зоне контролисане, ограничене и забрањене градње око објеката специјалне намене - војних објеката);
- постројења чија је делатност везана за манипулацију опасним материјама која представљају потенцијалну опасност (узроковања ванредних догађаја са негативним последицама по животну средину) и подлежу обавезама Севесо II директиве ЕУ;
- повредиве зоне око објеката са повећаним ризиком од хемијског удеса, у складу са важећим прописима, у којима се могу испољити ефекти удеса, а прописани су и одређени услови у контексту заштите животне средине;
- терене у нагибу смањене стабилности (где је неопходно извршити истражне радове ради утврђивања стабилности и носивости), нестабилне падине (неопходна детаљна инжењерско-геолошка и геомеханичка истраживања) и активна клизишта (забрана градње, обавеза пошумљавања);
- напуштене површинске копове, као и оне који су још активни, где треба извршити, односно предвидети рекултивацију простора и по завршетку експлоатације привести простор планираној намени, а до привођења намени обезбедити мере заштите уз ограничен приступ.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Општи циљ израде Просторног плана је валоризација посматраног подручја ради заштите природних ресурса, заштићених природних и културних добара и диверзитета вредности предела, ради њихове презентације и укључивања у одрживи развој, водећи рачуна о рационалној организацији и уређењу простора усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима, као и са потребама дугорочног привредног развоја.

Општи циљеви израде Просторног плана су проистекли из: усвојених циљева и опредељења просторног развоја у складу са плановима вишег реда; просторних планова подручја посебне намене који су од значаја за израду овог Просторног плана; стратешких опредељења из усвојених стратегија које се односе на област заштите природног и културног наслеђа и специфичности овог подручја.

У области **заштите и презентације природног и културног наслеђа и предела** општи циљеви су:

- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеним подручјима, посебно на простору Националног парка и стварање услова за њихов развој у складу са условима заштите;
- заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима се штите природна добра;
- стварање услова за унапређење и презентацију вредности геодиверзитета – објеката геонаслеђа, ради укључивања у европску и глобалну мрежу геопаркова;
- валоризација, заштита и презентација непокретног културног наслеђа, уређење његове заштићене околине и контактеног подручја, заштита и презентација нематеријалног наслеђа као интегралног дела градитељског наслеђа и природног амбијента;
- валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја Фрушке горе са манастирима и осталим материјалним и нематеријалним културним наслеђем као културног предела, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите где је културно наслеђе развојни ресурс;
- заштита, уређења и развој предела кроз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела и афирмацију препознатих вредности карактера типова предела, јачање њихове структуре и ублажавање утицаја који нарушавају њихову стабилност;
- обезбеђење основних смерница предеоне политике у смислу дефинисања стратегије и смерница које ће омогућити предузимање мера у циљу заштите и управљања пределом;
- обезбеђење оперативних активности које су везане за управљање пределом као носиоцем локалног и регионалног идентитета подручја, које ће се односити на поступке који ће обезбедити редовно одржавање карактера предела са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним активностима и процесима у животној средини.

У области **заштите и коришћења природних система и ресурса** општи циљеви су:

- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у оквиру заштићених подручја, повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе;
- стварање услова за преусмеравање коришћења пољопривредног земљишта од интензивне ратарске производње, ка оним видовима који су усклађени са рељефом и педолошким условима;

- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи и систематско порибљавање водених површина аутохтоним врстама рибље млађи уз паралелни излов алохтоних, инвазивних рибљих врста;
- заштита подземних и површинских вода на простору обухвата Просторног плана;
- рационално захватање свих вода у сливу (каптаже извора, разни типови бунара или друге техничке грађевине) у складу са законском регулативом;
- заштита квантитативних одлика вода кроз рационално захватање подземних и површинских вода у сливу, што подразумева експлоатацију само динамичких резерви воде, односно експлоатацију обновљивих количина воде;
- заштита квалитативних одлика водних ресурса у складу са законском регулативом, којом су или ће бити дефинисане вредности концентрације елемената физичко-хемијског састава воде као прехранбеног, туристичког или привредног ресурса;
- заштита подземних вода од антропогених утицаја, што подразумева низ мера и активности којима би се пратила и оцењивала изложеност деградацији система површинских и подземних вода по сливовима, организованим и сталним праћењем појава и активности (мониторинг);
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије;
- санација и рекултивација површинских копова минералних сировина, након завршене експлоатације.

У области **демографског и привредног** развоја општи циљеви су:

- успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације;
- планирање јавних служби чија ће сврха бити управљање, заштита и презентација заштићених подручја, природних и културних добара и предела;
- јачање конкурентности привредних сектора, посебно туризма и пољопривреде, кроз остваривање динамичног раста и пораст запослености становништва и обезбеђење повољних општих, инфраструктурних и просторних услова;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и локалну културу, приходовање од туризма, нова радна места и заштиту локалних екосистема;
- усклађивање туристичког развоја са заштитом природног и културног наслеђа;
- утврђивање просторног размештаја туристичких локација, објеката и праваца кретања туриста са ревитализацијом и изградњом неопходне инфраструктурне мреже;
- развој шумарства и ловства као привредне гране у складу са условима заштите природе;
- остварење производних резултата у области пољопривреде, уз очување осетљивог еко-система и усклађивање активности са принципима одрживог развоја;
- развој пољопривреде на Фрушкој гори у складу са еколошким принципима, коју треба базирати на одрживом пашарењу и производњи хране, заснованој на органској пољопривреди;
- стварање услова за производњу конзумне рибе и повољних услова за спортски риболов.

У области **развоја инфраструктурних система и заштите животне средине** општи циљеви су:

- обезбеђење одговарајуће интеграције подручја Фрушке горе у регионалну и трансевропску путну мрежу (TEN + TEM);
- одрживо функционисање саобраћаја на еколошки осетљивом подручју Националног парка и његовог окружења и обезбеђење јединственог саобраћајног система на подручју Фрушке горе;
- усмеравање превоза терета првенствено на водни и железнички транспорт, а на краћим релацијама само на мрежу основних путних праваца;

- фаворизовање јавног у односу на индивидуални саобраћај изналажењем најатрактивнијих начина и средстава за превоз и кретање путника и посетилаца;
- заштита квалитета подземних и површинских вода, рационално коришћење вода, побољшање снабдевања водом свих корисника, виšekратно коришћење вода у технолошким процесима, пречишћавање отпадних вода и усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- санација активних бујичних токова, подручја захваћених ерозијом и ревитализација изграђених акумулација, кроз искоришћавање њиховог потенцијала;
- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката;
- смањење и рационализација потрошње енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- утврђивање програма и смерница развоја термоенергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју;
- супституција електричне и топлотне енергије, енергијом произведеном из неконвенционалних извора;
- повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса;
- уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре на подручју Просторног плана, као један од значајних покретача нове економије и обележја савременог друштва, засноване на ИСТ технологији;
- примена мера за заштиту животне средине и очување природних и створених вредности у складу са основним принципима одрживог развоја;
- обезбеђење услова за превенцију, мониторинг и контролу свих облика загађивања.

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За подручје обухваћено Просторним планом, а за потребе израде Материјала за рани јавни увид, преузети су:

- графички подаци из донетих планских докумената¹² јединица локалне самоуправе (ЈЛС), и то:
 - основна намена површина: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, уз уједначавање њиховог приказа;
 - коридори основних инфраструктурних система.
- графички подаци од Покрајинског завода за заштиту природе о границама заштићених природних добара и режимима заштите;
- подаци о непокретним културним добрима из одлука, документације и са сајтова наведених у тачки 3.1.3. овог Материјала.

На основу расположивих и сагледаних података за посматрано подручје дат је **предлог границе зоне утицаја на посебну намену**. Овом границом су обухваћене просторне целине које имају непосредан утицај на Фрушку гору, на просторе чије уређење и коришћење треба ускладити са мерама заштите природног и културног наслеђа и предела.

Предложеном границом зоне утицаја на посебну намену су обухваћени:

- Национални парк „Фрушка гора“ и друга природна добра од значаја за очување биодиверзитета (подручја планирана за заштиту - Фрушкогорски лесни плато, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошки коридори);
- геолошки локалитети у поступку валоризације за будући Геопарк „Фрушка гора“;
- Фрушкогорски манастири са манастирским прњаворима и вредним градитељским и археолошким наслеђем који сведочи о коришћењу овог дела предела у прошлости, у у циљу препознавања подручја Фрушке горе као културног предела са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности;
- све категорије земљиште за које је потребно ускладити правила уређења и грађења са мерама заштите природних и културних добара и предела.

У границама Националног парка се поред шумских станишта, налазе и степска, шумостепска и делом водена станишта, која су издвојена као енклаве, а налазе се у оквиру централних подручја еколошке мреже Републике Србије према Уредби о еколошкој мрежи. На северним падинама то су ливаде, живице и шумарци, које се најчешће директно ослањају на централни масив Националног парка. На јужним падинама то су степски пашњаци који се простиру дуж поточних долина у близини фрушкогорских села. Вредна водена станишта у Подунављу су, такође, еколошки повезана са Фрушком гором, али се услед фрагментације просторно не надовезују. На ове енклаве Националног парка се преко локалних еколошких коридора надовезују подручја планирана за заштиту, те се њиховим уључивањем у зону утицаја на посебну намену обезбеђује очување екосистемског диверзитета.

Предлогом границе, која представља зону утицаја на посебну намену, обухваћени су и геолошки локалитети који су у поступку валоризације за будући Геопарк „Фрушка гора“. Највећи број објеката геонаслеђа се налази у границама Националног парка. У оквиру поступка који воде надлежне институције Републике Србије, биће утврђено који од ових објеката испуњава прописане услове и критеријуме од стране UNESCO-а, ради пријаве за кандидатуру и њихово укључење у мрежу геопаркова као Геопарк „Фрушка гора“.

12 Планска решења преузета су из планске документације која је у архиви Обрађивача и са сајтова ЈЛС.

У оквиру подручја које обухвата предлог границе зоне утицаја на посебну намену, биће сагледани ресурси подручја у целини и стање историјског и духовног простора (првобитно интегрисање средњевековних манастира у нетакнути природни амбијент, однос природе и природе стварања и грађења, повезаност културно-историјских вредности и природног окружења). Такође, биће сагледан развој насеља у хармонији са природом, народно градитељство, градитељство и обичаји везани за коришћење богатства и одбрану овог подручја, као и препознатљиви обичаји и манифестације, традиционални начин коришћења земљишта и визуелни квалитет простора (видиковци, визуелни коридори, пејзажне карактеристике) и др.

У фази израде Нацрта Просторног плана биће преиспитан предлог границе зоне утицаја на посебну намену. У оквиру преиспитане границе, дефинисаће се посебна намена са целинама и зонама, на основу анализе свих прикупљених податка, услова, мишљења, примедби и сугестија, који ће бити прикупљени у фази израде Нацрта Просторног плана. За посебну намену, Просторним планом ће бити дефинисане мере заштите и развоја, услови и правила за уређење и грађење, као и мере за даљу разраду Просторног плана.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Овај Просторни план ће дати плански основ за дефинисање активности на простору подручја посебне намене, пре свега, у области заштите природне и културне баштине, туризма и одрживог развоја, на основу чега ће бити створени услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса. Израдом Просторног плана неопходно је преиспитати планска решења која су дата планским документима, чији обухват задира у границу Националног парка дефинисану новим Законом о националним парковима.

Очекивани ефекти планирања у области **заштите природних и културних добара и заштите предела** су:

- заштита Националног парка и осталих заштићених подручја кроз усклађивање свих активности на заштићеним подручјима са мерама заштите;
- валоризација, заштита и презентација геолошких локалитета од посебног научног, естетског и образовног значаја, на којима се штити и промовише геолошко наслеђе Фрушке горе;
- обезбеђење планских услова за дефинисање Геопарка „Фрушка гора“, географског подручја са јасно одређеном границом и довољно великом површином, које садржи геолошке локалитете који испуњавају прописане услове и критеријуме ради њиховог укључења у мрежу геопаркова;
- обезбеђење просторних услова за одрживи (уравнотежени) развој подручја Националног парка и осталих природних добара;
- валоризација, заштита и презентација културних добара;
- планирање и израда пројеката ревитализације и заштите споменика културе;
- идентификација културног наслеђа као туристичког потенцијала;
- неговање нематеријалне културне баштине;
- идентификовање предела, његова процена и утврђивање циљног квалитета предела у смислу формулисања визије карактера предела;
- утврђивање културног предела као интегралног феномена Националног парка;
- очување, презентација и промоција вредности карактера културног предела;
- успостављање мера интегралне заштите природних и културних вредности подручја, које ће се позитивно одразити на карактеристична обележја предела која су носилац идентитета културног предела.

Очекивани ефекти планирања у области **заштите и коришћење природних система и ресурса** су:

- повећање површина под шумама и унапређење стања постојећих шума;
- усклађивање газдовања шумама у заштићеним подручјима са актима о заштити;
- повећање заштитних и социо-економских функција шума;
- заштита шума и шумског земљишта кроз одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа и примену прописаних технологија гајења шума;
- контролисање ширења инвазивних врста и спречавање губитка биодиверзитета.
- заштита пољопривредног земљишта кроз примену противерозионих мера;
- коришћење пољопривредног земљишта у складу са његовим капацитетима;
- интегрално уређење, заштита и коришћење вода;
- унапређење коришћења геолошких ресурса кроз усклађивање истраживања и експлоатације минералних сировина са мерама заштите природних добара и заштите животне средине;
- обезбеђење планских мера за заштиту шумског, пољопривредног и водног земљишта од бесправне градње и мера за рационално коришћење простора.

Очекивани ефекти планирања у области **демографског и привредног развоја**:

- ублажавање негативних популационих тенденција кроз пружање помоћи локалном становништву (нарочито сеоских насеља) у преласку на делатности које су у складу са заштитом природних и културних добара и предела;

- стварање услова да се задржи становништво, динамизира привредна активност, што ће за последицу имати и подизање укупних услова живота у насељима посматраног подручја на виши ниво;
- развијање мреже насеља стварањем квалитетнијих веза између насеља-локалних центара, осталих насељених места и локалитета од значаја за промоцију посебне намене, а у циљу повећања њихове доступности;
- сагледавање стања и евентуална рационализација постојећих објеката јавних служби као и изградња нових и њихово одрживо функционисање у циљу презентације, промоције и повећања атрактивности подручја посебне намене;
- уређење простора који су намењени туризму и њихово опремање одговарајућим туристичким садржајима, у складу са условима очувања и заштите природе;
- обезбеђење просторних услова за развој туристичке инфраструктуре ради унапређења туристичке понуде;
- веће учешће туризма у укупном економском развоју;
- коришћење шумског земљишта у складу са његовим биолошким капацитетима ради повећања ефеката у шумарству;
- побољшање услова станишта у ловиштима;
- повећање површина под воћњацима и виноградима на подручју Фрушке горе;
- производња органске, на еколошки начин произведене хране, кроз спровођење мера надзора и контроле, на подручју Националног парка;
- валоризација пољопривредних производа добијених на овом подручју, кроз сертификавање и брендирање, по могућности са потврдом о географском пореклу.

Очекивани ефекти планирања у области **развоја инфраструктурних система и заштите животне средине** су:

- изградња савремене саобраћајне мреже са свим неопходним пратећим садржајима у складу са мерама заштите природе;
- саобраћајна доступност ка свим садржајима у посебној намени;
- унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености;
- заштита насеља, индустрије и пољопривредних површина од бујичних вода и ерозије;
- заштита и примена еколошких принципа у пројектовању и изградњи;
- дефинисање мера и активности у контексту заштите воде, ваздуха, земљишта и биодиверзитета, чија ће имплементација у процесу просторног планирања резултирати квалитетним и међусобно усаглашеним планским решењима;
- обезбеђење планских мера за санацију и ремедијацију деградираних подручја;
- евидентирање подручја на којима се могу појавити елементарне непогоде и акцидентне ситуација, ради дефинисања мера приправности, правовременог реаговања, мера за смањење утицаја и мера превенције.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

1. Покрајинска скупштинска одлука о изradi
Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“
(„Службени лист АПВ“, број 10/16)

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата делове територије следећих јединица локалних самоуправа:

- Град Нови Сад, катастарске општине: Буковац, Ковиљ, Лединци, Петроварадин и Сремска Каменница;
- Град Сремска Митровица, катастарске општине: Бешеново Прњавор, Бешеново Село, Гргуревци, Дивош, Лажмир, Мањелос, Чалма и Шуљам;
- Општина Бачка Паланка, катастарске општине: Визић и Нештин;
- Општина Беочин, катастарске општине: Банаштор, Беочин, Грабово, Луг, Раковац, Свилош, Сусек и Черевих;
- Општина Инђија, катастарске општине: Бешка, Крчедин, Љуково, Марадик, Нови Сланкамен, Стари Сланкамен и Чортановци;
- Општина Ириг, катастарске општине: Банковци, Велика Ремета, Врђник, Гргеге, Добродол, Ириг, Јазак Прњавор, Јазак Село, Крушедол Прњавор, Крушедол Село, Мала Ремета, Нерадин, Ривица и Шатринци;
- Општина Рума, катастарске општине: Павловци и Стејановци;
- Општина Сремски Карловци, катастарска општина: Сремски Карловци;
- Општина Шид, катастарске општине: Бачинци, Беркасово, Бингула, Ђипша, Ђибарац, Ердевик, Кукујевци, Љуба, Моловин, Привина Глава, Сот и Шид.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана износи 1559,04 км².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајне за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: у Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10) и у Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11).

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС”, број 14/15), Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит” („Службени лист АПВ”, број 3/12), Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица–Београд, Батајница („Службени гласник РС”, бр. 69/03, 36/10, 143/14), Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске – Београд, Добановци („Службени гласник РС”, бр. 69/03, 147/14), Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац–Лозница („Службени гласник РС”, број 40/11), Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд–Суботица – државна граница, Келебија („Службени гласник РС”, број 31/15) и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС”, број 33/12).

Просторним планом Републике Србије дате су обавезе и смернице за даљу планску разраду:

„У планској разради овог просторног плана утврђује се обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од релевантног интереса, и то за:

- подручје националног парка и друго подручје природног добра;
- подручје непокретног културног добра од изузетног значаја изван грађевинског подручја насеља.”

Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине издвојено је, као специфично културно подручје, подручје Фрушке горе. У културном подручју Фрушке горе груписане су културно-пејсажне целине: „Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад”.

244.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13 – УС, 54/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ „ФРУШКА ГОРА”

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора” (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске, катастарске и по потреби и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду неопходне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- одрживог развоја активности у простору усклађивањем свих интереса заштите са интересима економског развоја;
- ефикасног и ограниченог коришћења необновљивих природних ресурса;
- превенције загађења животне средине;
- очувања вредности заштићених природних добара, геодиверзитета, биодиверзитета, предела и културне баштине;
- очувања специфичности простора и његовој еколошкој повезаности;
- развоја предеоног и културног идентитета и територијалне препознатљивости;
- интегралног приступа заштити културног и природног наслеђа;
- унапређивања и заштите природног и културног наслеђа као развојног ресурса;
- препознавања вредности културног предела на локалном, регионалном и националном нивоу;
- усклађеног развоја са суседним подручјима путем просторно-функционалне интегрисаности са окружењем и прекограничне сарадње у области заштите природе;
- транспарентности у поступку одлучивања о просторном развоју.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја јесте одрживо коришћење и заштита природних добара и ресурса и њихово квалитетно унапређивање, заштита и афирмација културне разноликости и идентитета, као и неговање културне баштине у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу:

- заштита и одрживо коришћење природних ресурса и заштићених природних и културних добара;
- очување диверзитета и вредности предела и идентитета простора;
- идентификација предеоних целина;
- успостављање националне еколошке мреже и идентификација подручја за европску еколошку мрежу НАТУРА 2000 и друге еколошке мреже;
- препознавање вредности заштићених подручја ради укључивања у националну листу и у међународне листе еколошки значајних подручја (европска и глобална мрежа геопаркова);
- заштита и презентација манастира, заштита осталих споменика културе, знаменитих места, просторно културно-историјских целина, објеката народног немарства, археолошких налаза, ради унапређивања вредности културног наслеђа у контексту његовог културног диверзитета, слојевитости, мултикултуралности, мултиконфесионалности и мултинационалности;
- валоризација подручја и дефинисање културног предела, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- усклађивање туристичког развоја и заштите, ради унапређивања животне средине, са акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно коришћење;
- утврђивање просторног размештаја туристичких локација, објеката и праваца кретања туриста с ревитализацијом инфраструктурне мреже;

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и с потребама дугорочног привредног развоја;
- обезбеђење превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева:

- обезбеђење просторних услова за трајно одрживи (уравнотежени) развој подручја Националног парка „Фрушка гора”, ради стварања препознатљиве слике предела, а у складу са условима заштите;
- заштиту, очување и унапређивање заштићених природних добара и природних вредности;
- заштиту, очување и унапређивање геодиверзитета, његову идентификацију ради препознавања и укључивања у националну, европску и глобалну мрежу геопаркова – Геопарк „Фрушка гора”;
- заштиту и очување културних добара и добара под претходном заштитом;
- заштиту, уређење и развој Културног предела подручја „Фрушка гора”, валоризацију и дефинисање посебне намене простора (заштита материјалног и нематеријалног наслеђа, заштита природе и природних ресурса), стварање просторних капацитета за развој подручја као јединствене целине (интегративни просторни развој) и дефинисање стратешких развојних пројеката;
- интегрално коришћење културног и природног наслеђа у подручју обухвата;
- заштиту животне средине уз обезбеђење планских мера за санацију и ремедијацију деградираних подручја;
- обезбеђење просторних услова за развој туристичке инфраструктуре ради унапређивања туристичке понуде;
- обезбеђење планских мера за заштиту шумског, пољопривредног и водног земљишта од бесправне градње и мера за рационално коришћење простора, уз ограничење ширења грађевинских подручја.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Просторног плана јесте 18 (осамнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Нови Сад, Граду Сремска Митровица, Општини Бачка Паланка, Општини Беочин, Општини Ипђија, Општини Ириг, Општини Рума, Општини Сремски Карловци, Општини Шид и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину саставни је део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 14 (четрнаест) примерака у аналогном облику и 14 (четрнаест) примерака у дигиталном облику. Просторни план чуваће се потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Нови Сад (један примерак), Граду Сремска Митровица (један примерак), Општини Бачка Паланка (један примерак), Општини Беочин (један примерак), Општини Инђија (један примерак), Општини Ириг (један примерак), Општини Рума (један примерак), Општини Сремски Карловци (један примерак), Општини Шид (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

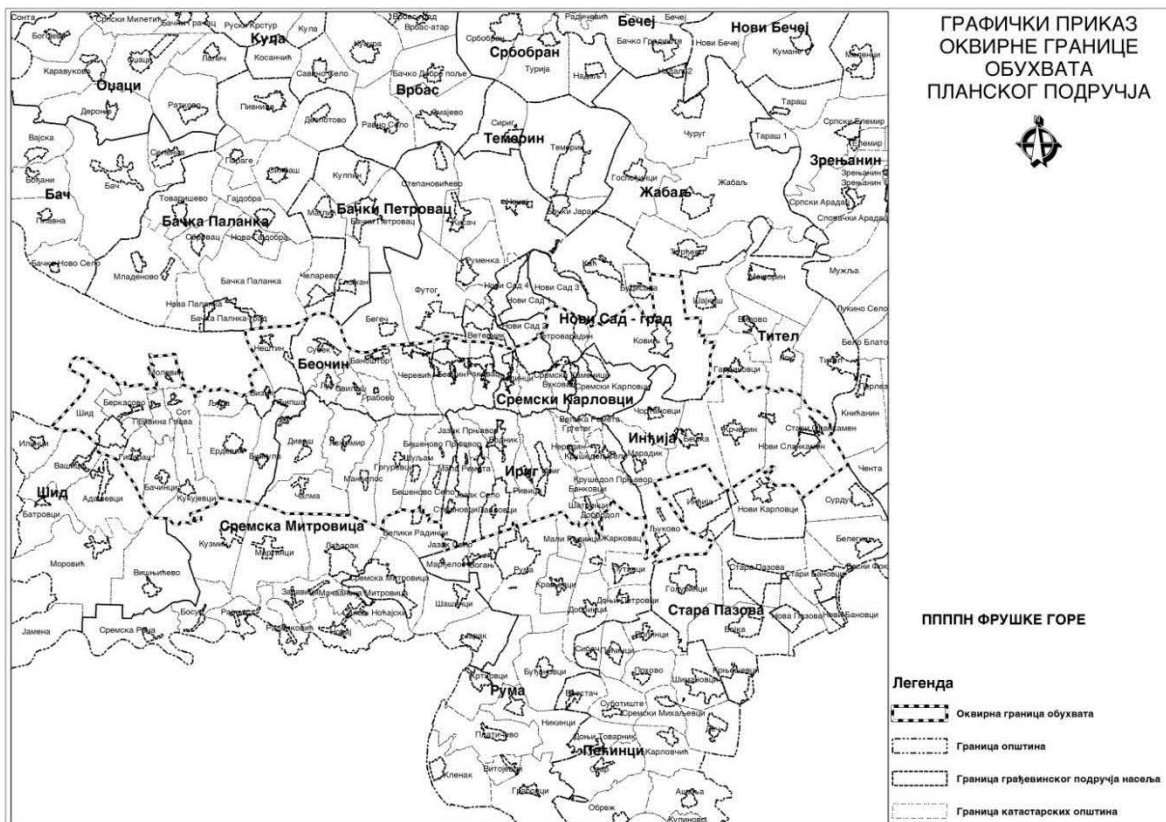
Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-4/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

2. Одлука о изради стратешке процене утицаја
Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ на животну средину
(„Службени лист АПВ“, број 10/16)

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, број 37/14 и 54/14), Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ФРУШКЕ ГОРЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложене мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени

- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
 - резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама
2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
 - општи и посебни циљеви Стратешке процене
 - индикатори Стратешке процене
 3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
 - процена утицаја варијантних решења на животну средину
 - образложење избора најповољнијег варијантног решења
 - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
 - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
 - процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја
 4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
 5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
 - опис циљева плана
 - индикатори за праћење стања животне средине
 - права и обавезе надлежних органа
 - поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја
 6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
 7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
 8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
 9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
 10. ЛИТЕРАТУРУ.

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Стратешке процене Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер заштите животне средине, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Израда Стратешке процене пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана, односно ефективан рок је 18 (осамнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са

подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 130-501-271/2016-05

Датум: 25.01.2016.године

